

Narodna lista: —
 Celo leto . . . K 10—
 Pol leta . . . 5—
 Četrt leta . . . 250
 Mesečno . . . 1—
Zunaj Avstrije: —
 Celo leto . . . 15—
Pozamezne številke
 — 10 vinarjev. —

STRAŽA

Inserati ali oznanila
 se računajo po 12 v. in
 od 6 redne petitvaste: po
 večkratnih oznanilih velja
 — popust. —
 „Straža“ izhaja v po-
 deljek in petek popoldne.
 Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo in upravljanje: Maribor
 Doroška ulica. 5. — Telefon št. 113

Neodvisen političen list za slovensko ljudstvo.

Z uredništvom se more govoriti
 vsak dan od 11.—12. ure popoldne

10 milijonov vojnega davka v Przemyslu.

Meseca marca ujeli Avstrijci in Nemci 96.000 Rusov. — Krvavi boji pri Dukli, B r t f i in Eperješu. — Pri Lupkovu in Užoku Rusi odbiti. — Avstrijci ob Bukovini na ruskih tleh. — Novi boji na Rusko Poljskem. — Avstrijci rešili nemško armado. — Srbi obstreljevali Oršovo, naši Belgrad. — Vojska med Japonsko in Kitajsko se bliža.

Veliki petek in Velika noč 1915.

Laže je letos pisati o Velikem petku, dnevu teme in groze, dnevu trpljenja in smrti, dnevu krutosti in sovraštva, dnevu joka in solz, dnevu mučne negotovosti in strahu, laže kakor o Veliki noči, katero razsvetljuje nebeška luč, ožarja neminljiva blaženost, ogreva ljubezen in preveva, duh miru, obseva radost in zmagoslavje. Toda pisati samo o Velikem petku brez pogleda na Veliko noč bi ne bilo prav. Iz teme Velikega petka je zasinila luč Velike noči. Veliki petek je pretresljiva predigra Velike noči; križ je steber, na katerem je zavihrala zastava zmage, smrt je seme, iz katerega je vzklilo novo življenje, bridkost in trpljenje, je podlaga veličastva in slave. Ta dva dneva sta tesno spojena med seboj in si sledita kakor noč in dan; ta zveza ni slučajna, temveč pomeni splošnoveljavni zakon, ki uravnava življenje.

Letos se zdi, da je Veliki petek podaljšan za negotov čas, Velika noč pa odmaknjena v negotovo daljavo. Veliki petek je podaljšan, da bi ljudje pripravili svoja srca za velikonočni mir, tisti mir, ki ga svet da ni more in ga imenuje Gospod „svoj mir.“ Kakor je nekaj Zveličar klical z Oljske gore Jeruzalemu, tako kliče danes ljudstvom: „Da bi spoznala ta dan, kar vam je v mir.“

Veliki petek in vojska! Kako sorodna sta si! Oba pomenita trpljenje v največji meri, duševno in telesno. Vsem, ki so po vojski prizadeti, bo prineslo

to trpljenje zmago, ako ga sprejmejo in prenašajo v duhu Njega, ki je prvi Veliki petek izvojeval največjo zmago.

Vojska je huda operacija na obolelih ljudskih organizmih, operacija, ki odloči življenje ali smrt, pri kateri se izgubi mnogo krvi in se odreže marsikateri ud. Da se posreči operacija, mora imeti bolnik zdravo srce. Srce ljudskih organizmov je vera. Ako je ta močna, da pošilja zdravo kri v vse ude organizma, se ni bati hudega, naj je operacija še tako nevarna. Ako je pa srce bolešno in slabotno, se je bati najhujšega, če se tudi operacija na videz posreči. Ljudstvom, ki so zavrgla vero, bi tudi zmaga ne bila v prid.

Vojska je učitelj, ki prisili v svojo šolo narode in velevlasti. V svojih predavanjih, ki jih ima že 8 mesecev, je ta učitelj neovrgljivo dokazal, da je človeška kultura, ako se ne postavi na večne temelje, le prazen nič, ki si pač zna nadeti blesteč zunanji nakit . . .

Nekaj tednov pred izbruhom svetovne vojske je izšla knjiga z naslovom: „Hauptfragen der modernen Kultur.“ Pisatelj, ki noče nič vedeti o krščanstvu kot kulturnem činitelju, pride do zaključka, da nosi vsaka kultura, ko pride do viška, v sebi že kal propada, ki ga ni mogoče odvrniti. Zato napoveduje propad tudi zapadno-evropski kulturi, ki je že dosegla svoj višek. „Pa celo smrt vsled bolezni dušnega in socialnega organizma, ki jih povzroča napredek spoznan-

ja, je tako malo povod-obupnosti, da smo ravno po njej zagotovljeni bogopodobnosti. Zakaj nevarnost bližajočega se pogina uči najjasneje, da je naša kultura nekoristna, da ima zato, ko je dosegla najvišjo mistično zrelost, lastno vrednost in je zadnji namen.“ To je filozofija brezupnosti. Kakor v tolažbo dostavlja pisatelj Spinozove besede: „Svoboden človek misli na vse prej kot na smrt; njegova močrost ni razmišljanje o smrti, temveč o življenju.“ Takšna filozofija je prišla po vojski ob veljavo. Pojdite s to tolažbo k smrtno ranjenim, pojdite k vdovam in sirotam, pojdite k osamelim materam. To ni krepilo za potrta srca, temveč govorjenje ljudi, ki nimajo vere in so zavrgli upanje.

Marsikatera mati bo te dni postala pred trinajsto postajo Križevega pota dalje kot navadno. „Jezusa z križem snamejo in Mariji v naročje položijo“ — mnogotera mati se bo čutila v svoji boli sorodno z Materjo sedmerih žalosti. Blagor njim, ki žalujejo v duhu žalostne Matere pod križem!

Galicija in Karpati! Ve planjave, gore in doline! Kakor veliki grobovi se razprostirajo pred našimi očmi! Skoro da bi govorili nad vami besede, ki jih je zašlel David gorovju Gelboe. Toda ne! Zarja velikonočnega jutra bo zasijala nad vami in jutranji veter bo šepetal: „Od mrtvih vstal!“ In mi se bomo ozirali proti vam in naše srce bo govorilo: „Verujem v vstajenje mesa in v večno življenje. Amen.“

Naj pride kot odmev od vas, karpatški hribi, veselo poročilo o zmagi.

LISTEK.

Kakšne bodo ženitve po vojski.

Dr. Andrej Veble, c. k. akcesist pri 39. honvedni inanterijski divizijski intendanci (proviantsni urad) piše dne 11. marca s severnega bojišča g. dr. Iva u Benkoviču, državnemu poslancu v Celju:

Velemenjeni! Večer je. Zunaj brije burja. Prebiram pisma, ki sem jih od začetka vojne prejel od svojih dragih iz domovine. Vsa pisma in karte imam skrbno shranjene, kakor drag zaklad. Že več kot stokrat sem jih prečital. V trenutkih duševne osamljenosti jih vsak vzame v roke in čita, čta . . . Dasiravno jih že zna na pamet, kljub temu jih vedno rad prebira. Že osmi mesec od doma, v tujini, kakšno družbo ima človek? Vojne tovariše. Toda domačega človeka ni. Zato seže vojak, kadar ima čas, po dopisih svojih domačih in dragih, da se vsaj v duhu pogovarja z njimi. In kaj nam pišejo naši ljudje, naši domači . . . ? „Tu v domovini vse kot vedno, le pomlad prihaja z vso krasoto. Bili so lepi, prelepi dnevi. Danes je nebo oblačno in gore so zavite v meglo kot v siv pajčolan. Jesensko je nebo, ali v ozračju leži nekaj, kar diha pomlad. Ali Vas še ne bo, da bi z nami uživali vso lepoto. Stokrat na dan govorimo o Vas vseh, o onih dneh, ko se bodele vračali. Ali bode poletje ali jesen, ali — ali zopet pomlad? Vsi rosinjo v svojih srcih le eno željo, da bi bil zopet enkrat mir. Kot morje valovi to hrepenenje — zamrje z nočjo, da nas drugi dan zopet zbudi.“

„Bodi iskreno pozdravljen od vseh po vrsti, pozdravljamo Te mi, ali pozdravljajo Te tudi domači gaji, studenci, hiške — tiste rudeče na cesti — cesti, vse, vse.“

Vojak, ki stoji ponoči na straži, ali v strelskem jarku, ali v kaki samotni poljski šalupi, zre v tiho noč. Na nebu žari milijon zvezd, a misli hitijo v domače kraje, tam daleč, daleč za devetimi gorami. Za trenutek se mu zdi, da se nahaja doma. Pred sabo vidi domačo vas, domačo hišo, cerkev, pred cerkvijo vasko lipo. Zre v domačo sobo, opazuje vse znane obraze. Za hip se mu zdi, da sliši zvonjenje domačih zvonov . . . Za hip samo. Burja se oglasi po zimski poljani in vsa lepa vizija zgine kakor fata morgana . . .

In zopet sam. Iz daljave slišiš večasih kako melanholično pesem. „Kje dom je moj, kje dom je moj?“, „Horo, horo, vysaka si, ma panenka vzdalena si, vz. dalena si za horami, vadne laska meri ga mi . . .“ ali pesem neznane vsebine, morda madžarska ali rumunjska. So trenutki, ko čuti vojak neznano, nerazumljivo hrepenenje, ko se v človeku-vojaku oglašijo človeška čustva. Morda celo domotožje. Toda vojak mora v sebi zabiti človeka, zgrizti mora vsa človeška čustva, mora biti to, kar se zahteva od vojaka, človek-žival, ki mori, pobija, uničuje vse kulturne pridobitve. Ubijati moraš, ker bi sicer drugi tebe ubili, ker bi sicer sovražnik vdrl v tvojo domovino, požgal tvojo domačo vas, ubil tvoje najdražje. — Živeti moraš samo za svojo službo. Zakaj so na svetu vojne, zakaj se ne dajo mednarodni spori poravnati potem mednarodnih razsodšč, zakaj ne priznava sovražniki niti najsvejših pravic mednarodnega prava (Anglija), o tem vojak ne sme razmišljati.

Toda eno čustvo se v vojski ne da zatreti: ljubezen do domovine, do rodne grude. Tu v tujini spozna vojak tisto tajno moč, ki ga veže na domovino. Te moči se v vojni še razvijajo. Zdi se, kakor da neka magična moč podžiga ta plamen ljubezni do neskončnosti. Vsak vojak, pa naj je še tako navađen človek, obljublja in dela načrte, da hoče po vojski, ako mu bo sreča mila, začeti novo življenje, da

hoče z podvojenimi močmi delovati za blagor svojih bližnjih in za blagor domovine. In konkretno se javlja v vojaku ta ljubezen do domovine o stremljenju in hrepenenju: ustvariti zase pred vsem domače ognjišče.

V nekem češkem listu („Narodni Politika“) sem nekoč čital podlistek z napisom: „Kakšne bodo ženitve po vojski.“ Pisatelj razmotriva vprašanje, ali se bodo moški po vojski ženili samo z bogatimi puncami ali tudi z revnimi. Statistično je dokazano, da je po vsaki vojski število ženitev večje nego pred vojsko. Vsi moški ne bodo ostali na bojišču, mnogo se jih bo povrnilo v domovino, mnogi bodo seveda ostali v hladnem grobu, morda celo nikdo ne bo vedel, kje je njih grob. Toda tisti, ki se bodo vrnili, ne bodo stremili samo za tem, da dobijo bogato dekle brez srca, brez značaja, ne bodo lovili samo zlata. Kot omikani ljudje se bodo ozirali na nagnjenje srca, na značaj in še le v drugi vrsti na „razne druge okolščine“. Iz tega sledi, da se bodo tudi po vojski moški ženili z deklet, ki imajo malo ali celo nič denarja, z deklet, kakršno si pač vsak želi po svojem okusu. Pomisliti moramo namreč, da so se moški v vojski naučili lepe čednosti, katera se imenuje: skromnost. Večkrat sem slišal praviti: Nikoli ne bom več ošteval svoje žene. da je n. pr. kava slaba, da je juha preveč osoljena itd. Dotičnik je namreč pil komisno kavo brez sladkorja in juho — nesoljeno. Toda pil je in jedel, ker je bil lačen. Vojska je torej v marsikaterem oziru naučila in zmodrila ljudi.

Absolutno bodo seveda šanse po vojski za dekleta slabše, kakor pred vojsko. Toda naši se bodo novi poklici, v katerih si bodo ženske služile svoj kruh — brez moža. V Krakovu sem n. pr. videl, da žene prav dobro nadomeščajo konduktierje na električnih železnicah. Zakaj bi to ne bilo tudi po vojski? Videl sem tudi ženo — frizerko in priznati moram, da

Bismarek

Dne 1. aprila t. l. je poteklo sto let, kar se je rodil nemškemu narodu ustanovitelj Zedinjene Nemčije. Nemške pokrajine bi odmevale ob tej priliki navdušenja za trolasega Bismarcka, ako bi ne bilo vojskega časa. Sedaj pa imamo vendar le toliko drugih skrbi, da bi sumne sladnosti ne bile na mestu. Za to se bo izlilo tokrat več črnila po časnikarskem papirju, kakor penečega šampanjca po slavnostnih dvoranh.

Neprecenljive so zasluge Bismarckove za ustanovitev nove Nemčije in za njen kulturni in gospodarski razvoj. Dne 24. septembra 1862 je postal Bismarek pruski državni minister, na kar je vodil prusko državno politiko do dogodkov 1. 1870 in 1871. Njegovi cilji so se mu posrečili in iz njegovih spretnih diplomatskih rok je pruski kralj Viljem sprejel leta 1871 v Versaillesu nemško cesarsko krono. Do smrti cesarja Viljema I. je bil Bismarek edino odločilni mož Zedinjene Nemčije. Vse ga je poslušalo in ubogalo. Toda ko je prišel na prestol mladi in energični Viljem II., je bil konec Bismarckovega upliva. Viljem II. je bil sam svoj Bismarek. Ozlovoljen in užaljen je Bismarek 20. 3. 1890 odstopil. Javno mnenje je hotel pridobiti na svojo stran, toda brez uspeha. Ob svojem padcu je bil Bismarek majhen. Ko se je kardinalu Rampolli odmaknila tiara, katero so mu kardinali že polagali na glavo, tedaj ni prišlo žal besede čez njegove ustnice, tudi trenutke največjega ponižanja je nosil kot duševni velikan.

Bismarckovo delovanje moramo te dni presoditi tudi z avstrijskega stališča. Bismarek nikdar ni bil prijatelj Avstrije in odkritosrečno razmerje z Avstrijo se še je komaj začelo, ko je sedanji cesar Viljem II. postal voditelj nemške zunanje politike.

L. 1865 je Bismarek izrekel: „Ako Avstrija hoče ostati naša zaveznica, nam mora narediti prostor!“ To se je nanašalo na spor zaradi Šlezvik-Holštajna. Ker se Avstrija ni hotela prostovoljno umakniti, prišlo je 1. 1866 do spopada z orožjem. Mi smo doživeli katastrofo pri Kraljevem gradu. V Nikolsburgu se je sklepal mir in mi smo morali pruskemu zavezniku Italiji vkljub zmag pri Kustoci in Visu odstopiti Benečijo in Lombardijo, Prusiji pa smo morali dati zagotovilo, „da se Nemčija brez soudeležbe avstro-ogrškega cesarstva nanovo uredi.“ Bismarek je že polagal temelje za Zedinjeno Nemčijo, v kateri pa ni hotel imeti Habsburžanov.

Politična struja, ki se je zbirala okoli nadvojvode Albrehta, je mislila in delovala na maščevanje za dogodke 1. 1866. Saksonec baron Beust bi naj bil izvršitelj revanšne ideje.

Koncem 1. 1871 je Beust odstopil in na njegovo mesto je prišel grof Andrassy. Andrassy ni poznal več revanšne politike, bil je madjarski upornik iz 1. 1848 ter svoje življenje Rusiji ni pozabil Vilagoša. Njegov ideal je bila zveza Avstrije, Nemčije, Anglije in Italije. Zveza z Nemčijo se je posrečila Andrassyju že 7. oktobra 1879, kateri se je 1. 1882 še pridružila zveza z Italijo. Do zveze z Anglijo ni prišlo. Po Andrassyjevih intencijah bi naj bila ost vsaj nemško-avstrijske zveze obrnjena proti Rusiji. Toda Bismarek v tem oziru ni hotel slediti avstrijski politiki, ampak nasprotno je za njenim hrbtom iskal zveze z Rusijo za vse slučaje. L. 1889 je Bismarek sklenil tajno konvencijo z Rusijo, v kateri sta si Nemčija in Rusija garantirali prijateljsko nevtralnost, ako bi bila ena od njiju brez provokacije napadena. Avstrijska javnost je očitala Bismarcku, da se tajna pogodba protivi smislu in vsebini trozveze, toda na te očitke je brezobzirni državnik odgovarjal: Salus patriae summum ius.

Priznamo velike zasluge Bismarckove za Nemčijo, toda kot lojalni Avstrijci in brezpogojni pristaši habsburške dinastije nimamo povoda, mu pevati ob njegovi stoletnici navdušenih dithyrambov.

Nesporazumljenje radi Dardanel.

Milan, 31. marca.

Iz Aten se poroča: Na otoku Samos se je vršilo vojno posvetovanje mornariškega štaba angleško-francoskega vojnega brodovja, ki se nahaja pred Dardanelami. Posvetovanja so se udeležili angleški in francoski admirali, kakor tudi francoski general d'Amade. Posvetovanje je bilo zelo burno. Zdi se, da so se hudo skregali med seboj. General d'Amade je vstrajal na stališču, da je bilo dosedanje obstreljevanje dardanelskih utrd brezuspešno ter da ni prineslo prav nobenega učinka. Načrt, da bi se nadaljeval napad na Dardanele na suhem s pomočjo čete, je neizvedljiv, kajti zbrane čete, okrog 32.000 mož, bi nikakor ne zadostovale; pritegniti še večje število čete je pa iz raznih vzrokov naravnost nemogoče. Na otokih ni niti preskrbljeno za nastanjenje vojakov in tudi ne za njih prehrano. Tudi so se že pojavile med četami razne nalezljive bolezni, ki vsled pomanjkanja zdravnikov vedno bolj razsajajo.

Večina udeležencev posvetovanja je zastopala stališče, da se mora započeto delo brezpogojno izvesti do konca in sicer že iz političnih nagibov, ki so merodajni. Je popolnoma nemogoče, opustiti načrt za zavzetje Dardanel, čeprav bi zahtevalo zavzetje dardanelskih utrd tudi večjih žrtev. Toda generala d'Amadea niso mogli spraviti do drugega prepričanja ter je izjavil, da bi takoj odložil svoje poveljstvo, če bi zavezniki še nadalje vstrajali pri tem, da bi se ta načrt izvršil.

Vojni svet se je nato razšel, ne da bi bilo prišlo do kakšnega določnega sklepa, nakar je dal general d'Amade povelje, da se morajo čete, ki se nahajajo na otokih, zopet ukrepati na ladje, ki so nato odplule v smeri proti Egiptu, kar se smatra kot znamenje, da še ni poravnanih spor med zavezniki. Za sedaj se torej ne bo nadaljevalo na napadi na Dardanele, ali pa se bodo vršili napadi le na videz. Napadi torej ne bodo.

Za časa prve ruske invazije je pobegnil s svojimi tovariši, se klatil nekaj časa po Srednjem Štajerskem in v Bosni kot navaden delavec, pozneje se je vrnil v Galicijo v Grybov, kjer so ga uvrstili med voznike. Ima 17 let ter govori poljsko in za silo nemško. Zvečer hodi k meni na večerjo. Pogovarjava se o raznih vprašanjih, ki se tičejo poljskega naroda in skupno iščeva odgovora na vprašanje: Kaj bo s Poljsko?

* * *

Sicer sem čil in zdrav in sem se že privadil tega ciganskega življenja. Iskreno pozdravljam torkovo omizje, posebno pa Vas in velečenjeno gospo. Vam udani dr. Veble.

„Beli vitezi.“

J. M. od Sv. Lovrenca na Drav. polju piše svoji materi in sestri s severnega bojišča:

Ljuba mati in sestra! Najprej Vas srčno pozdravim iz daljne severne Danes Vam pišem, kar si mogoče ne bi mislili, da smo imeli velikonočno spoved in sv. obhajilo na bojišču. Tudi duševno se je hotel 87. pešpolk prvega in hrabrega pokazati, kakor se je bil preteklo leto 26. avgusta, ko je prvi srčno korakal v grozoviti ogenj. Več ali manj je vsak ljubelega Boga prosil, da bi premagali z njegovo pomočjo naše notranje in zunanje sovražnike in da bi se kmalu vrnili v našo ljubo domovino. Jaz sem še, hvala Bogu, zdrav, samo kašel me malo nadleguje včasih, pa tišči, skoro mi je sram povedati, „beli vitezi“ (uši) nam tudi vojsko napovedujejo. Vreme pa imamo nestanovitno, sneg in dež se skoraj vsako drugo uro menjavata. V blatu bomo tudi skoro plaval. Lepe pozdrave vsem domačim! Vaš Janez.

do imeli nobene dejanske vrednosti in bodo le zgolj demonstracijskega pomena.

Kot vzrok za različno naziranje se navaja, da se glede dosedanjih pogajanj med zavezniki (Angleži, Francozi in Rusi) o bodočnosti Carigrada ni moglo doseči nobenega sporazumljenja, ker ruskih zahtev ne morejo sprejeti ne v Londonu in tudi ne v Parizu.

Boj za Bospor.

Rusko brodovje je obstreljevalo dne 30. marca ob črnomorski obali ležeča mesta Zungulda, Eregli in Koslu. Padlo je več kakor 2000 strelcev. Po turških poročilih obstreljevanje ni povzročilo posebne poškodbe. Ta akcija dokazuje, da bodo Rusi, kakor je bilo itak pričakovati, z bojem proti Bosporu podpirali angleško-francoski boj proti Dardanelam. Ker ležijo imenovana tri mesta izhodno od uroda v Bospor, se nemara gre za izkrcavanje ruskih čet, ki bi naj operirale na suhem.

Boj za Dardanele.

Odkar je doživelo angleško-francosko brodovje dne 18. marca velik poraz v Dardanelah, je bil na tem pozorišču mir. Le v nedeljo, dne 28. marca, so obstreljevale iz velike daljave tri oklopnice in štiri torpedovke utrdb Kili-Bahr. Istočasno so štiri francoske ladje iz saroškega zaliva obstreljevale Galipoli, angleške ladje pa iz morske ožine utrdb Dardanos, katera pa niti odgovarjala ni. Italijanski častnik „Secolo“ izve, da so priplule štiri nove velike ladje pred Mytilene.

Angleži zasedli otok Lemnos.

London, 31. marca.

Angleži so zasedli grški otok Lemnos, dočim so Imbros in Tenedos zapustili. (Leži v Egejskem morju pred uhom v Dardanele.) Kot vzrok se navaja, da je lega tega otoka drugačna, kakor pa lega otokov Imbros in Tenedos. Ko so se po končani prvi balkanski vojski vršila v Londonu mirovna pogajanja med vojskujočimi se balkanskimi državami, so se veleposlaniki izrekli, da pripadata otoka Imbros in Tenedos Turčiji, otok Lemnos pa h Grčiji. Ker pa Turčija še ni privolila v odstop Lemnos, je sedaj rabilo angleško-francosko vojno brodovje pred Dardanelami ta otok za vojaške namene. Grška vlada ni sicer proti temu ugovarjala, a s tem še pa ni rečeno, da se je odrekla lastninski pravici do otoka.

Proti Egiptu.

„Südslavische Korrespondenz“ poroča iz Aten dne 29. marca:

Poročilo iz Kaire označuje angleške trditve, ki pravijo, da je Turčija vse svoje razpoložljive čete pritegnila k brambi Dardanel, prodiranje proti Egiptu pa opustila, kot pobožne želje Angležev. V resnici pa armada generala Džemal-paše, ki prodira proti Sueškemu prekopu, nadaljuje svoje prodiranje z očitno naglico. Pri tem podvzetju strateška železniška zveza, ki jo je gradil prejšnji inženir bagdadske železnice, Meissner-paša, turški armadi v Egiptu izborna služba. Turške poizvedovalne čete so v vednem stiku z angleškimi prednjimi četami ob prekopu. Na angleški strani imajo angleške in francoske obrambne čete vodstvo vojnih operacij tako urejeno, da od časa do časa prevzame poveljstvo tudi francoski častnik, artilerijski polkovnik Mancorps, ki je bil pred kratkim še vojaški ataše v Carigradu, in infanterijski stotnik Saint Quentin, prejšnji legacijski tajnik. Potniki, ki so došli iz Aleksandrije, potrjujejo, da so Angleži najdragocenejše predmete iz muzejev v Kairi, Bulaku in Heliopolisu spravili na Malto in v London. V Egiptu samem vlada mir. Poročila o nemirih so neresnična. Angleško gospodstvo nad Egipčani je močno dovolj, da vsak najmanjši nemir že v kali zatre.

Bolgarija.

Sofija, 30. marca.

Bolgarski ministrski predsednik Radoslavov je imel zadnje dni z voditelji opozicije daljša posvetovanja. Kot uspeh teh posvetovanj se beleži vest, da ostane Bolgarija še nadalje nepristranska. Po posvetovanju sta se podala voditelja opozicionalcev Gešov in Malinov h kralju, kjer sta bila sprejeta v avdijenci. O podrobnostih te avdijence opozicionalna politika skrbno molčita. O čem se je pri avdijenci govorilo, se lahko spozna iz čudnega molka, ki se je polastil sedaj rusofilskega časopisja na Bolgarskem. Opozicija je že več tednov pripravljala v bolgarski zbornici interpelacijo o zunanjem položaju. Ta interpelacija, sedaj popolnoma izostane. Vzrok za to leži v tem, ker se opozicionalni voditelji niso mogli zediniti glede besedila interpelacije, ki bi jo bili naslovili na ministrskega predsednika. Agrarci in socialisti so odločno ugovarjali, da bi se v interpelacijskem besedilu omenile simpatije do trosporazuma. Tudi v vrstah drugih strank ni nikake edinosti in skupnih nazorov glede posameznih izrazov v nameravani interpelaciji. Vse bolgarske stranke so se od časa, ko so bili voditelji opozicije pri kralju v avdijenci, postavile na popolnoma narodno stališče in so si izbrale kot svoj cilj — rešitev macedonskega vprašanja.

si je marsikateri štel v čast, ako ga je žena pošteno in lepo obrla. Bila je namreč prav „fletna“. Mislim, da ni najboljša vzgoja (deklet), ako se jih uči samo lep h manir, kako lahko na umeten način omrežujejo moška srca in razum, a se jih ne uči pošteno kuhati, kakor se to za navadnega zemljana spodobi. Dekleta torej, ki slučajno niso posebno petična, naj se življenja po vojski nikar ne boje.

Nekoč sem govoril s priprostim poljskim dekletom. Rekel sem ji: Po vojski ne bo moških; moški bodo dragi kakor „arenije“ v apoteki. Kje bodo ženini? Gorje vam ženskam! Rekla mi je: Imam dvojce rok in lahko delam. Živim lahko tudi brez moža.

Vojska uničuje ljudi in kulturne pridobitve, toda vojna bo ustvarila tudi nove razmere, v katerih bodo ljudje zopet zidali in skušali ustvariti novo življenje. Gotovo bo dolgo časa trajalo to prerojenje. Toda, ako bodo ljudje poiskali iskro človečanstva in prave krščanske ljubezni do bližnjega, se bodo gotovo našla pota do novega, morda boljšega življenja.

Iz mojih vrstic vidite, da je v vojski človek tudi včasih filozof, mislec. Redki so taki trenutki, ker ni časa za tako razmišljanje.

„Pomlad! Kdor te je listi čas videl pz naši deželi, znamenita pomlad vojne, pomlad bogate žetve. O pomlad! Kdor te je videl v tvojem cvetju, s pridelki in ljudmi blestečo bogato dogodkov, upov polno! Jaz te še sedaj vidim, lepi sen! Rojen v suženjstvu, kot mali otrok sem imel samo eno tako pomlad v življenju . . .“ (V knjigi „Pan Tudensr.“)

In taka „dogodkov bogata, upov polna“ pomlad se bliža tudi sedaj za Poljake. Kaj bo s Poljsko? Od govora ne vem, kajti odločitve še ni bilo,

Pri mojem trenu služi tudi nek gimnazijec kot navaden voznik. Bil je že v 7. gimnaziji v Sanoku.

Naši „prijatelji“.

Skupina bolgarskih poslancev — po številu 68 — vseh bolgarskih strank, izvzemši socialiste, Stambuloviste in Tončeviste, je poslalo predsedniku gospodarstvene dume v Petrograd toplo pozdravilo brzojavko ob priliki padca Przemysla.

Japan in Kitaj.

Vsa poročila o trenutnem razmerju med Japonko in Kitajsko prihajajo iz zasebnih poročil preko Rusije in Anglije, za to jim tudi ne smemo prisojati velike važnosti. Gotovo je le, da se še pogajanja med Japonko in Kitajsko niso pretrgala, in samoumevno se nam zdi, da se obe državi tudi vojaško pripravljata.

Volitve na Japonskem.

Tokio, 30. marca.

Volitve na Japonskem so se končale s popolno zmago vlade in s porazom dosedaj mogočne stranke Seiyunkaia, ki je izgubila 73 sedežev. Od teh si je priborila stranka, katero je ustanovil umrli knez Katfua in kateri načeljuje sedaj baron Kato, 55 sedežev. Vlada je zagotovljena večina, ki znaša najmanj 40, mogoče še celo 80 glasov.

Izid volitev na Japonskem bo bržčas pospešil dogodke v Izhodni Aziji. Porazena stranka Seiyunkaia se je upirala vsem vojnim podjetjem Japonske. Svoje tozadevno stališče je utemeljevala s tem, ker je Japonska veliko preveč zadolžena. Vслед zmage vlade nad opozicijo bo sedaj Japonska pospešila svoja vojna podjetja. Prav težko si je misliti, da bi Japonska odjenjala in krenila na miroljubno pot, marveč se pripravlja da bo v tej svetovni vojski skoraj brez truda imela največ dobička. Iz japonskega stališča sodeč, bi bilo v resnici nespametno, če bi Japonska sedaj ne stegnila svojih rok po plenu, kajti take prilike, iztrgati evropskim velesilam ozemlja v Izhodni Aziji, ne bo nikoli več.

Rodovi v Avstraliji vstajajo.

London, 30. marca.

Iz Sidneyja v Avstraliji se dne 27. marca poroča listu „Times“: Tukajšnji „Daily Telegraph“ se bavi s položajem, ki bo nastal po vojski. Ako se ne bo našla pot, po kateri bi se pogovarje posameznih rodov v angleških avstralskih kolonijah vprašalo o njih željah in nazorih, obstoji nevarnost, da bo prišlo v bodoče do velikih nespornostim in razočaranj. Nezažodljivost, ki je nastala med rodovi pri pogajanjih z Angleži glede novohebridskih otokov, je za Angleže svarilo glede težav, ki lahko nastanejo, ako se na posamezne rodove v angleških kolonijah, in na njih želje ne bo oziralo.

Avstrijsko-rusko bojišče.

Maribor, 1. aprila.

Se vedno je borba za Karpatate neodločena. Tatedenska poročila avstrijskega generalnega štaba nam pravijo, da je naša karpatska fronta vsled neprimerno vrlega zadržanja naših čet še vedno intaktna. To se pravi, da se Rusom ni posrečilo predreti avstrijske karpatske fronte, čeprav so bili ruski napadi izredno siloviti. Rusi niso štedili ne z vojaštvom, ne s strelivom. Dokaz temu je, da so naši meseca marca v Karpatih ujeli v celem 40.000 Rusov, torej za en cel armadni zbor.

Dočim stoe Rusi v duklanskem ozemlju kakih 20 do 30 km na madjarskih tleh, stojimo mi v Karpatih izhodno od Lupkova na galiških tleh. Pri Lupkovu stojijo naše čete ob cesti Baligrod-Lisko, severno od Čišne in severno od Kalnice (izhodno od Čišne). Pri Užoku pa smo v dolini Sana prodri že do Smolnika. Vsi ruski napadi zadnjega tedna so bili odbiti.

V Bukovini je naš položaj neprestano ugoden.

Od drugod od avstrijsko-nemške-ruske bojne črte te dni ni zaznamovati posebnih dogodkov.

Bartfa in Eperješ

Listu „Magyar Hirlap“ se poroča iz Homone: Na celi bojni črti se nadaljujejo boji. Pri prelazu Dukla je artilerijski boj nekoliko pojenjal. Zadržanje naših čet je vse hvale vredno. Njihovi izvanredni hrabrosti in vstrajni borbi na najbolj prepornih postojankah se je zahvaliti, da se je vsak ruski poskus, predreti našo bojno črto, izjalovil. Vsak dan ujamejo naše čete večje število ruskih vojakov. Rusi silno trpijo vsled zeblih. Vreme se sicer spreminja od dneva do dneva, vendar se bifejo venomer ljuti boji. Prebivalstvo zaleduje dogodke upapolno in mirno. V mestih Bartfa in Eperjesu vlada tak mir, kakor da bi se ne bili boji v taki bližini. Le iz številnega vojaštva, ki se nahaja na ulicah in cestah, se sklepa, da se bifejo na severni strani obeh mest hudi boji.

Ruski napadi med prelazoma Lupkov in Užok odbiti.

Dunaj, 1. aprila.

Vojni poročevalec poroča z dne 31. marca: Boji med prelazoma Lupkov in Užok trajajo z nezmanjšano srditostjo nadalje. Vkljub temu, da so pritegnili Rusi številna ojačenja in hitro izpopolnjujejo svoje velike izgube, so vendar bili vsi njihovi dosednji napadi brezuspešni. Ujeti Rusi pripovedujejo, da vladajo pri Rusih velike težkoče zaradi dovoza živil. Že tri dni niso dobili nobenega živeža.

Na ruskem ozemlju.

Iz Černovic se poroča: V okolici Novosielice (izhodno od Černovic) se neprestano vršijo boji in sicer na severni in izhodni strani mesta na ruskem ozemlju. Naše čete korakoma in po načrtu prodirajo proti ruskim postojankam. Vsi ruski poskusi, predreti našo bojno črto in tudi tukaj avstrijske bojne vrste vreči nazaj, so se pod velikimi sovražniškimi izgubami izjalovili. Število ujetnikov, ki se jih pošilja čez Černovice v Avstrijo, je vsak dan večje. Pri mestih Bojan (med Černovicami in Novosielico) in Hatna (v južnoizhodni Bukovini ob rumunski meji) so Avstrijci ujeli 5000 Rusov. Te ujetnike so že odposlali na Ogrsko. Naše čete so dne 27. marca izhodno od Černovic na več krajih prekoračile rusko mejo. Sovražnik se je moral pred našimi umakniti. Avstrijci so odvzeli Rusom dva topova velikega kalibra. Dne 29. marca so naši tudi na severni strani Černovic prekoračile mejo. V Bukovini vlada zaradi uspešnega avstrijskega bojevanja veliko navdušenje.

Ruski poveljnik v Przemyslu.

Iz Petrograda so došla v Curih poročila, da je infanterijski general Artamanov imenovan za glavnega ruskega poveljnika v Przemyslu. Rusi so przemyslsko okolico razdelili v štiri upravna okrožja.

Kako je v Krakovu.

„Glos Naroda“ poroča: Te dni bodo v Krakovu zopet natanko popisovali civilno prebivalstvo. Štetje ima namen, da se na eni strani dožene natančno število prebivalstva, na drugi strani pa se bo tudi doglalo, kako velike so zaloge živil, ki se nahajajo v mestu. Ako se bo pokazalo, da zaloge ne zadostujejo za vse prebivalstvo, bodo revnejši sloji morali mesto zapustiti. Občina sama si je že preskrbel večje množine živil in drugih potrebnih reči. Te zaloge se še vedno z novim nakupovanjem blaga izpopolnjujejo. Poleg tega je občinska uprava že vse potrebno ukrepala, da bo oni del prebivalstva, ki bi moral mesto zapustiti, — če sploh pride do izpraznjenja — v svojih novih bivališčih dobil primerne dela ali pa bo preskrbljeno, da bodo mogli izseljenci se preživljati.

Avstrijska armada rešiteljica Nemčije.

Nemški major Mörrath, ki je imel pogovor z načelnikom avstrijskega generalnega štaba, baronom Hötendorffom, priobčuje v listu „Berliner Tageblatt“ sledeče: „Rusija, koje velikanske armade se sedaj še brezuspešno zaganjajo ob avstrijske čete, je prisilila Avstrijo, da se mora braniti, ker so ruske čete koj ob začetku vojne upadle na gališka tla. V Karpatih se bori že delj časa tiho junaštvo avstrijskih čet zoper velikansko rusko premoč. Javnosti še morda ni splošno znano, da je koj ob izbruhu vojne udrl pretežno večji del ruske armade na gališka tla z namenom, uničiti najpoprej avstrijsko armado in nato prodirati v Nemčijo. Z vstrajno hrabrostjo in pod skrajno težavnimi razmerami so se borile avstrijske čete in skozi osem mesecev odbijale vse silne ruske navahe. Avstrijska armada je s tem v polni meri izvršila svojo posebno in izvanredno težavno nalogo, katera ji je pripadala.“

General Pau in Nikolaj Nikolajevič needina.

Francoski general Pau je nenađoma odpotoval iz Rusije, kar je povzročilo splošno pozornost. Pred odhodom francoskega generala so se vršile v ruskem glavnem stanu dolga trajajoče in kakor se domneva, zelo burne konference radi enotnega vojnega načrta. Teh posvetovanj so se udeležili: veliki knez Nikolaj Nikolajevič, general Ruskij, večje število ruskih štabnih častnikov, zastopnik ruskega vojnega ministrstva, general Pau in francoski poslanik v Petrogradu. Tudi carjev posebni pooblaščenec je prisostvoval tem posvetovanjem. O uspehu teh konferenc se samoobsebi umevno ne more izvedeti nič podrobnega. Iz pogovora francoskega generala z nekim francoskim diplomatičnim zastopnikom je posneti, da je veliki knez Nikolaj Nikolajevič pri posvetovanju natanko obrazložil sedanjí strategični položaj ruske armade. Nikolajevič je izrazil upanje, da so Nemci s svojo armado trdno vključeni v ogromno in izredno močno utrjeno rusko bojno črto. Ruski vojskovodja je mnenja, da bo nemška armada na tem bojišču polagoma izkpravavla. Domneva se, da je bil general Pau drugega mnenja. Vsled tega so nastale na konferenci velike razlike v naziranju glede vojnih načrtov. General Pau je nato nenađoma odpotoval čez Rumunijo nazaj na Francosko.

Avstrijsko-srbsko bojišče.

Nemški „golob“ nad srbskimi postojankami.

Iz Turn-Severina ob Donavi se poroča, da je dne 30. marca nemški „golob“—zrakoplov plul nad srbskimi postojankami in metal na nje bombe.

Angleške sufražetke v Kragujevcu.

V Kragujevac je došlo, kakor se poroča iz Milana, 50 angleških žen, ki se bojujejo za žensko volilno pravico. Dame pripadajo boljim družabnim krogom. Sufražetke so v bližini kragujevske orožarne na lastne stroške dale postaviti zdravniško postajo, v kateri same oskrbujejo ranjene in bolne srbske vojake. Kragujevska orožarna se je znatno povečala. Noč in dan je zaposlenih v orožarni 4000 delavcev, ki izdelujejo patrone in ročne granate.

Ubogi ujetniki v Srbiji.

Ljubljanski „Slovenec“ poroča:

Iz zanesljivega vira smo izvedeli iz Niša, da so tam merodajni krogi skoraj obupani zaradi groznega razsajanja pegastega legarja po Srbiji med vojaštvom, kakor tudi med civilnim prebivalstvom. Ravno kar je prišla tje nova angleška sanitetna misija, katera se je tudi prestrašila tega „biča božjega“; a vendar hoče vztrajati v borbi proti njemu, ako srbska vlada sprejme navodilo, katero svetuje načelnik misije.

To navodilo je sicer grozovito, a je radikalno, to je „conditio sine qua non“ po prepričanju angleške misije in ki edino more pomagati. Načelnik angleške misije je namreč predložil srbski vladi, da se zastrupijo vsi oni ljudje, ki so zboleli na pegastem legarju, njihova trupla se naj sežgo in upepele naj se vse bolnice in vsa poslopja, kjer so ležali bolniki. — Samo s takimi težkimi in krutimi žrtvami, katere se nam zde nečloveške, se bo po mnenju angleškega zdravnika tej hudi nalezljivi bolezni napravil konec.

Po istem viru je srbska vlada to vprašanje po svojih zdravnikih proučila ter je baje odločena ravnati po predlogu angleškega zdravnika, kolikor se ji tudi težko zdi tako brezobzirno in nečloveško ravnanje. A drugega pripomočka v sedanjih razmerah ni; torej se mora vzeti v obzir jugoslovanski rek: „Naj pride hudo, saj brez njega je še hujše!“

Nemško-francosko bojišče.

Zakaj Francozi ne napadajo?

List „Echo de Paris“ je pričel, kakor se javlja iz Geneve, zopet prinašati članke, v katerih pisci upajo na zmago francoskega orožja. „Echo de Paris“ poziva francoski narod, naj ima potrpljenje in naj zupa v postopanje vojskovodje generala Joffre-a. Mnogi so nevoljni in pravijo, da že stoji francoska armada sedem mesecev na enem in istem kosu zemlje. Pravi vzrok za to pa leži v tem, ker še Joffre dosedaj nikdar resno poskusil nemško bojno črto predreti. V sak dosednji navidezni francoski poskus predreti nemško bojno črto se je izvršil vsakokrat vsled ruskega naročila, da se je s tem zadrževalo nemško armada, od katere bi sicer šlo večje število oddelkov na rusko bojišče. Joffre čaka za uspešne napade le ugodnega trenutka. Ko bo prepričan, da bo naskok uspeh, bo pričel z žvahnješo ofenzivo.

Angleži nočejo na vojsko.

Kakor „Times“ poročajo, so angleški prostovoljci nabori zelo slabo uspeli. Le malo število mož se je oglasilo za vojaško službo. Ako hočejo Angleži prignati Nemce iz Belgije in Francije, se mora prigrasiti za orožje večje število mož. „Times“ pišejo: Vlada bi vendar naj jasno povedala, kako je pravzaprav s celo zadevo. Ako se resnična dejstva zamolčijo in se vlada pri agitaciji za prigrasitev vojaških novincev omejuje samo na negotove in nizkotne oklice, potem ni pričakovati posebnih uspehov. Tako postopanje vzbuja pri sosedih, pri nevtraleh in sovražnikih le posmeh in zasramovanje. Na vse mogoče načine se je že poskušalo, da bi se zbiranje novincev oživilo, pri naborih se je že celo nasilno postopalo. Večje število železničarjev se je namreč pozvalo, da se naj izjavijo, ali gredo pod orožje, ali pa se jih odpusti iz službe. Na drugi strani pa se opaža, da mnogo mladih mož, ki bi lahko stopili v armado, noče iti h prostovoljnemu naboru.

Kdor bo imel dosti streliva, tisti bo zmagal.

London, 29. marca.

Angleški državni podtajnik Tennant je v nekem pogovoru naglašal važnost izdelovanja in uporabe streliva za sedanjo vojsko ter je rekel, da so vsi vojaški izvedenci mnenja, da ima tista država, ki ima najbolj urejeno izdelovanje streliva, največ upanja na končno zmago.

Iz neke brzojavke se bere velika srbska angleške vlade za hitro izdelovanje vojnega gradiva. Z no-

vačenjem in najemanjem vojaških novincev še ni opravljeno vse delo, če se hoče postaviti armada na bojišče, mora se jo tudi redno in trajno oskrbovati z živili in z drugimi potrebščinami, kar se pa o angleški armadi ne more reči. Na angleško delavstvo v raznih tovarnah za izdelovanje vojaških potrebščin se namreč vkljub velikanski draginji, ki vlada na Angleskem, gleda in ozira tako malo, da se ni čuditi, če delavstvo noče čez ure delati in če hoče imeti običajne proste dni. Vsled tega si je Anglija v resnih skrbah za potrebno vojno gradivo ter izraža svoje toždevne skrbi z besedami: „Kdor bo imel zadosti strehiva, tisti bo tudi zmagal.“

Podmorski boji med Nemci in Angleži.

Med angleškimi in nemškimi ladjami se podmorski boj nadaljuje. Zadnji teden se je podmorski boj baje nekoliko spremenil. Nemci so bržčas poslali v boj nove, večje, hitreje in bolje oborožene podmorske čolne, katerim je mogoče, obstreljevati trgovske ladje iz daljave 3000 m. Dan za dnem prihajajo poročila, da so bili potopljeni trgovski parniki.

Raznoterosti.

Prihodnja »Straža« (pondeljkova) izide radi praznikov še le v petek dne 9. aprila.

Cenjenim naročnikom! Naročnike, katerim je s 1. aprilom potekla naročnina, prosimo, da nam naročnino čimprej upošlejo. Naročnina za pondeljkovo in petkovo številko znaša celoletno 10 K, za pol leta 5 K, za četrt leta 2 K 50 v in mesečno 1 K.

Iz davčne službe. Davčni višji upravitelj Vacl. Horak v Slov. Bistrici je stopil v stalni pokoj.

Iz poštne službe. Poštni stavbeni praktikant Edmund Lapajne je imenovan za c. kr. stavbenega pristava v Gradcu, poštni praktikant Peter March v Mariboru je imenovan za poštnega asistenta.

Sv. Oče Benedikt XV. V slovenskem jeziku smo dosedaj pogrešali življenjepis novega papeža, čeprav so po njem vpraševali verniki in osobito kateheti za uporabo v šoli. Sedaj je v tiskarni sv. Cirila v Mariboru izšel precej obširen življenjepis sv. Očeta Benedikta XV, katerega je priredilo za slovensko ljudstvo uredništvo „Slov. Gospodarja.“ Da se lahko knjižica zelo razširi, določila se ji je prav nizka cena 10 v za komad, koji znesek se blagoviti vposlati v poštinih znamkah. Življenjepis je pisan zelo mikavno in bo vsakega zadovoljil. Segajte po njem!

Papež in vojni kruh. V gospodinjstvu italijanske kraljeve rodbine se je na kraljev ukaz uvedel črni vojni kruh, kakor je uveden povsod drugod v Italiji zaradi pomanjkanja pšenice. Kraljevi otroci so sprejeli to novost z navdušenjem. Posebno prestolonaslednik Umberto otepa črni kruh, kakor piše „Giornale d'Italia“, z velikim veseljem, in tudi njegove sestre, katerim pa ne diši tako dobro, se tolažijo z mislijo, da jedo enak kruh kot vojaki. Kakor v Kvirinalu, je tudi za 470 prebivalcev v Vatikanu italijanski vojni kruh izključna krušna hrana. Tudi papež je ukazal, da se naj ne daje drug kruh nego vojni kruh, ker noče, da bi se delala kaka izjema njemu v prid. Ob tej priliki pripoveduje omenjeni list, da za osebo porabo papeža Benedikta XV. neki pek v mestu vsako jutro pošlje kruh za zajtrk v zaklenjeni škrinji v Vatikan. En ključ ima dobavljajoči pek, drugi se pa nahaja v rokah papeževnega komornika Faggianija.

Interesantna ločitev zakona. Bivši nemški poslanik v Rimu, plem. Flotow, se je pred nekaj leti poročil s kneginjo Marijo Aleksandrovno Šahovsko, spadajočo med najvišjo rusko aristokracijo. Začetkom vojne je kneginja zapustila svojega moža, se dala od nje ga ločiti in si je zopet pridobila rusko državljanstvo.

Dr. M. Drinković, dalmatinski poslanec (katerega je lani stranka prava izključila) iz Dalmacije, ki se je nahajal dosedaj v zaporu v Mariboru, je bil — kakor poroča „Naše Jedinstvo“ — prepeljan v Šibenik, kjer bo postavljen pred sodišče.

Gospodarska zveza z Nemčijo. V zadnji številki nam je cenzura prepovedala objaviti opazke o posvetovanju nemških in avstrijsko-nemških politikov v Berlinu radi gospodarske zveze z Nemčijo. Odtod bela lisa v našem listu.

Nemški Nationalverband o bodočnosti Avstrije. „Neues Wiener Journal“ poroča z dne 31. marca: Nemški Nationalverband je imel včeraj na Dunaju sejo, katere se je udeležil tudi predsednik državnega zbora, dr. Sylvester. V seji se je razpravljalo pred vsem o pripravah, kako glede načrtov za bodočnost Avstrije doseči edinost. V mnogih krogih vladajo še namreč glede bodoče uredbe razmer v Avstriji razna nasprotujoča si programatična naziranja. Sklenilo se je, da stopi nemški Nationalverband v tem oziru v stik z drugimi nemškimi strankami in z organizacijami, ki pridejo tukaj v poštev.

Kaj je Nemcem vse dovoljeno. Nemški poslanec K. H. Wolf, ki v mirnih časih ni imel mnogo govoriti, prihaja zopet na svetlo. Dne 29. marca je Wolf govoril na Bismarckovem slavju v Monakovem o „nemštvi in Avstriji“ med Bismarckovim časom in po njegovi smrti ter o stališču, ki ga je zavzemal Bismarck z ozirom na Avstrijo. Ob koncu svojih izvajanj je izrazil Wolf nado, da smemo z zaupanjem in s popolno

gotovostjo računati na zmagonosen konec sedanje vojke.

Koroški Nemci in Südmarka. Pošružnica Südmarka za kraja Frantschach—Sv. Joderta na Gorn. Koroškem se je ob priliki zadnjega občnega zbora — razdružila.

Čudno! Pod tem naslovom piše cenzurirana tržaška „Edinost“: V nemških listih čitamo, da se je gospodu namestniku, gospodu baronu Friesu minulo nedeljo predstavilo odposlanstvo društev in korporacij „des Adriagebietes“, to je po naše: naših primorskih dežel, ter je naglašal tudi gosp. namestnik, da ga veseli, da vidi pred seboj zastopnike „des Küstenland-deutschums“. Ne prvemu, ne drugemu ni oporekati: ne temu, da so se naši Nemci predstavili, ne temu, da jih je gospod namestnik prijazno sprejel. Čudno, zelo čudno pa se mora zdeti, da je to odposlanstvo primorskih Nemcev vodil — koroški poslanec Dobernig! Vzdržujemo se vsake druge besede v označenju tega dejstva in pripominjamo samo: kaj in kako bi sodili in pisali Nemci na Koroškem, če bi n. pr. naš dr. Rybar vodil kako odposlanstvo koroških Slovencev pred koroškega deželnega predsednika?! Gotovo, ali: prav gotovo bi pisali in rekrimirali o nedovoljenih preseganjih in agitacijah (morda bi rabili še kako drugo ostrogo besedo) iz dežele preko mej v drugo deželo. Koroški Dobernig, ki vodi primorsko deputacijo! Čudno — zares čudno!

Poljaki in Nemci. Sedanji predsednik Poljskega Kluba vitez Bilinsky je imel pogovor s poročevalcem „Vossische Zeitung“, iz katerega posnamemo: „Na vprašanje, kako so odnosi Poljakov napram ostalim avstrijskim narodom, je dr. Bilinsky odgovoril brez obotavljanja: „Bili so nam in so nam najbližji Nemci. Za svojega dolgoletnega ministrskega in poslanskega delovanja sem bil vedno odkrit prijatelj Nemcev. Vedno sem si prizadeval, da bi Kolo poljsko sporazumno z vlado zadostalo velikanski nalogam, ki nas čakajo.“ O poznanjskih Poljaki je rekel dr. Bilinsky, da so že na potu k poštenu spravi z vlado. Iz ministrskih govorov v pruskem deželnem zboru je dobil prepričanje, da je v merodajnih pruskih krogih pripravljenost, da zadostje tudi upravičenim poljskim zahtevam. Zato poljski poslanci niso zapustili zbornice pred glasovanjem, temveč so tudi s svojimi glasovi odobrili vladne predloge. Poročevalec je vprašal dalje, kako stališče zavzemajo Poljaki napram misli, da bi se napravila iz Poljske svobodna država med Nemčijo in Rusijo. Dr. Bilinsky je odgovoril, da je beseda odbojna država zapeljiva, toda prav zato da je treba pozornosti napram njej. Taka nova državna tvorba bi bila nevarna z nemško-državnega stališča. Naravno razvoju poljske odbojne države bi vodil k stremljenju po nje življenju. Nasprotno pa bi Poljska, spojena z Avstrijo, imajoč v Nemčiji najzvestejšega zaveznika, ne začela ničesar proti Nemčiji, kateri bi bila obenem hvaležna za svoj obstoj.

Slovenska Straža pa kliče nas Slovence in Slovenke, da jo podpiramo. Sezimo po srečkah dobrodelne loterije naše Slovenske Straže! Srečke se naročajo pri Slov. Straži v Ljubljani.

Ustavljen hrvatski list. Hrvatska vlada je ustavila glavno glasilo starčevićanske stranke prava, „Hrvat“, radi ogrožanja državnih interesov.

VPisovanje gojencev na mornariški akademiji. S pričetkom prihodnjega šolskega leta (16. septembra) se bo sprejelo na c. kr. mornariški akademiji 70 gojencev (30 prostorov je popolnoma ali na pol prostih). Vstop se vrši v 1., izjemoma tudi v 2. letnik. Za natančne pogoje se izve pri vsaki vojni oblasti.

Vojni kurat Venceslav Jastrobnik piše iz Krakova svojemu prijatelju v Loko: Službo božjo opravljam deloma v vojaški bolnišnici, deloma v kaznilnici; matrike, spovedovanje, delitev sv. zakramentov; imam pravico binirati. Zadnji čas opravljam dušno pastirstvo zunaj na fortih v raznih cerkvah, kjer izpovedujem vojake v vsakojakih jezikih. Dela v izobilju. V enem tednu sem imel skoro vsak dan kratko vojaško pridigo. Pridigujem deloma v nemškem, deloma v bolj slabi poljsčini, kratko. Pri vojaki je sploh vse hitro in kratko. V raznih bolnišnicah je več slovenskih ranjencev, ki nimajo slovenskega čtiva. Pisal sem na razne strani, toda nič ne dostanem. Našo „Stražo“ sem samo dvakrat dobil. Res čudno! — Moj brat Osvald je v ruskem ujetništvu, brat Ivan, absolviran gimnazijec, pride kmalu v Krakov; postal je že kadet. Za silo sem zdrav, ozeblina na nogah, protin, tako da nisem več sposoben za loške hri-

be. Če bo možno, pridem po Veliki noči na dopust. — Krakov, 16. 3. 1915.

Vojni kurat Marko Sagaj pri pešpolku štev. 7 piše z dne 24. februarja: Predragi! O eni naši zmagi sem ti že poročal. To je bilo dne 12. 2. Dne 21. 2. je bil zopet zmaga dan! Naš polk je ujel 4 ruske topove z municijskimi vozovi vred in 2 strojni puški; vrh tega je ujetih nad 500 Rusov. Od jutra do poldne so gromeli topovi in puške! Popoldne pa je bila ta-le slika: požgana vas, tleči tramovi, med hišami, na vrtilih in cestah, ob plotih in v jarkih mrlič, nasprotniki in naši. Na glavni cesti vrvenje čet in kanonov, ki so hiteli dalje za umikajočim se nasprotnikom. Pobrali so ranjene in spravili na varno, mrlič bo pokopala za nami divizija s svojim sanitetnim osebjem. Mi pa še v noči moramo naprej! Hvala Bogu, zdrav sem še! Danes je padel zopet novi sneg. Pozdravi! — Dne 25. 2. piše: Tvojo karto od 5. 2. danes prejel v hosti, kjer je naše stališče že nekaj dni. Dragi, za nas je bil sedaj najzanimivejši del vojske. Od 30. 1. smo prišli že daleč notri v Galicijo. Nimamo več daleč do železnice. Kar sem videl in doživel v mesecu februarju, tega poprej v dveh mesecih nisem doživel. O naši zmagi dne 21. 2. sem ti pisal včeraj. Nasprotnik trdovratno brani vsako ped zemlje. Vendar nam nasproti nima veliko artilerije. Včeraj je cel dan snežilo, kljub temu je boj trajal do trde noči. Ko nastopi noč, nehajo oboji s streljanjem in počivajo, kolikor se pač da. Slika zjutraj: vse pokrito s snegom, le še bajonetne špice štrle ven, pod belo odejo pa spi utrujeno moštvo. Pozdravi!

Stotnik Vaupotič ranjen. „G. V.“ poroča: Stotnik 26. domobranskega pešpolka g. E. Vaupotič, ki je bil že lansko leto na severnem bojišču ranjen in je dne 16. marca odšel z maršstotnijo zopet na bojišče, je bil pred nekaterimi dnevi v Karpatih zopet občutno ranjen. Zadel ga je sovražni šrapnel in leži sedaj v neki budimpeštanski bolnišnici.

Štajersko učiteljstvo v vojski. Do konca januarja je bilo od štajerskega učiteljstva vpoklicanih 711 učiteljev v vojaško službo. Od teh pripada 222 slovenskemu in 489 nemškemu delu dežele. To znaša 36 odstotkov štajerskih moških učnih moči. Od nemških učiteljev-vojakov je padlo 14 moških, ranjenih je 34 moških, ujetih 15 moških, 3 se pogrešajo, 11 pa jih je bilo odlikovanih. Dobro bi bilo, ako bi se tudi o slovenskem učiteljstvu zbrali podatki o izgubah in odlikovanjih.

Slovenski podčastniki pozdravljajo. S severnega bojišča smo dobili dopisnico z naslednjo vsebino: Severno bojišče, dne 28. marca 1915. Velecenjeni! Podpisani podčastniki 87. pešpolka želijo gg. urednikom, vsem znancem, prijateljem in čitateljem čislanih naših listov „Straže“ in „Slovenskega Gospodarja“ veselo in srečno „Alelujo!“ Pristrone pozdrave! Al. Štuhec, četovodja; Konrad Goligranc, narednik; Josip Gosak, Lovro Vamberger, Josip Slavič, četovodja, Josip Hvalenc, korporal. — (Opomba uredništva: Vrli slovenski junaki! Vračamo Vam naše čestitke z željo, da pridete okinčani z vencem zmage v našo slovensko domovino. Pozdravljeni!)

Skrajno grdo ravnanje. Pod naslovom „Hijene“ priobčuje „Brünner Montagsblatt“ silno težke obdolžitve brnskega nemškega gospodarskega društva, ki je priredil po celi nemški Moravski zbirko za ranjene vojake, nabrane darove pa naravnost nezaslusno zlorabil. Kmetje iz dežele so n. pr. poslali društvu na tisoče jaje, katere so društveni činitelji po večini odnesli domov, kar pa je ostalo — kakih 6000 jaje — so pustili zginiti. Eden izmed društvenih činiteljev je kupil celo nabrano veliko zalogo ruma in likerjev po kroni za liter, akoravno je bilo blago najmanj štirikrat toliko vredno. Za vojake darovano moko so ponoči spravljali društveni odborniki v svoje shrambe, ravnotako so napravili z vinom, perjem, mastjo itd. Nabrani darovi so bili vredni kakih 120.000 K, toda velik del te vrednosti je zašel v žep „vrlih nabiralcev.“ Stvar bo do sedaj preiskavale vojaške oblasti. Isti list poroča tudi, da goljufavajo nekateri brnski tovarnarji za sukno vojaško upravo ravno tako, kakor žalostno znani ogrski zločinci. Ena teh tvrdj je hotela vojaštvu dobaviti več kakor 100.000 K blaga, ki bi naj bilo stalo 12 K 80 v, katerega prava cena pa je znašala 2 K 40 v za 1 meter. Vojaška komisija pa je goljufijo še pravočasno opazila.

Rešilna svetinjšica. Kanonik Lang v Klosterneuburgu opisuje v nekem listu sledečo dogodenco: Ko sem oskrboval v vojnih bolnišnicah v Klosterneuburgu dušno pastirstvo med ranjenci, sem naletel tudi na vojaka Avgusta Baier, ki mi je pripovedoval, kako je bil ranjen. „Ob slovesu mi je obesila moja dobra mati še svetinjico okrog vratu. Smejal bi se bil, če bi me ne bila ganila resnost slovesa, kajti bil sem brez vere. Pojoč in vriskajoč sem šel na vojsko z drugimi tovariši, ne da bi bil mislil na Boga, na Marijo ali na svetinjico. Toda uprav ta svetinjica mi je rešila življenje ter zopet povrnila izgubljeno vero. Ko smo stali v strelskih jarkih in so se vsipale na nas sovražne kroglice, me je ena zadela na prsi. Odpnem srajco in vidim, da je krogla priletela uprav na svetinjo, ki jo je na pol prodrila tej v njej ostala. Svetinjšica je bila skrita; krogla v njej je napravila precejšnjo rano na prsih. Ako bi ne bil imel svetinje Matere božje, bi mi bila svinčenka prsi prebodla in jaz bi bil šel na drugem svetu spoznal Boga, tako sem pa že zdaj prišel do prepričanja, da je Bog, in da je Mati božja uslišala prošnjo moje matere.“ Pri teh besedah mi je pomolil Baier svetinjo in kroglo, a nato pa zaklical tovarišem: „Da mi ja nihče ničesar ne črne čez vero in verstvo v moji navzročnosti!“

Pridigar in časnikar. Neki pridigar v Ameriki je ob koncu svojega govora pozval navzoče: „Priateljsko pozivljam vsakega, ki lahko plačuje svoje dolge, naj vstane.“ In glej čudo! Vsi so vstali, samo eden je obsedel. Ko je potem pridigar prosil, naj vstanejo še tisti, ki svojih dolgov ne morejo plačevati, je vstal samo oni mož, ki je poprej edini ostal na svojem sedežu. Videti mu je bilo, da se težko bori z življenjem za svoj obstanek. Pridigar si ga dalj časa sočutno ogleduje in potem vpraša: „Kako to, prijatelj, da ti edini ne moreš plačevati svojih dolgov?“ In mož je odgovoril: „Gospod, izdajatelj sem časopisa. Vsi tukaj navzoči so naročniki, toda...“ Pridigar ga je hitro prekinil s pozivom: „Molimo!“ — Kar je imel revež časnikar na jeziku, pa ni izgovoril, tega se je lahko sleherni poslušalec sam domislil. — To se je baje pripetilo v Ameriki, velja pa tudi za naše razmere... Tudi naši časopisi dostikrat po pravici tarnajo. Ali si že plačal naročnino za „Stražo“? Ali si ji že pridobil kakega novega naročnika?

Pogumna slovenska kmetica. „Kärntner Tagblatt“ poroča: V torek je prispela v Celovec neka kmetica iz Kranjske, ki se vrača — s severnega bojišča. V skrbeh za svojega moža se je napotila vrla žena nedavno na bojno polje, kjer je svojega Janeza tudi srečno našla. Ta se je naravno silno začudil, ko je stopla predenj, obložena s klobasami, prekajenim mesom in drugimi domačimi dobrotami. Vesela, da je našla moža živega in zdravega, se vrača vrla kmetica v domovino.

Vedno še izvoz živil iz Avstrije. „Arbeiterwille“ piše: Na Štajerskem vsega primanjkuje in misliti bi morali, da ni nikakih živil, ki se ne bi rabila doma, ampak se vozila iz dežele. Temu pa ni tako. Celi železniški vozovi vozijo jajca iz Spodnje Štajerske v Nemčijo! Ali imamo morda preveč jajc v deželi? Ali kaj dobimo za nadomest lo? Sladkor vozijo še vedno v takih množinah v Trst, da je celo dvomljivo, da ga tam toliko porabijo — če vendar se še vedno ne izvažajo sladkor v inozemstvo in mogoče celo, kakor v začetku voške, dobijo sovražniki to izborno živilo, ki ga Avstrijem sladkorni kartelisti zadržavajo z brez vsakega vzroka povišanimi cenami.

Gospodinska šola v Št. Juriju ob juž. žel. Deželni stavbeni urad razpisuje stavbena in druga dela za zgradbo slovenske gospodinske šole v Št. Juriju ob juž. žel. do 17. aprila.

Prodajanje in kupovanje cekinov. Finančno ministrstvo je sklicuje se na cesarsko naredbo z dne 10. oktobra l. l., drž. zak. št. 274, odredilo, da je prepovedano prodajati in kupovati avstrijske cekina za več kakor je njih imenska vrednost. Kdor prodaja ali kupuje cekine za več kakor je njih imenska vrednost, bo kaznovan z globo do 5000 kron ali pa z zaporom do šestih mesecev.

Prepoved uporabe krompirja in moke pri izdelovanju mila. Trgovinsko ministrstvo je izdalo naredbo, da je prepovedana uporaba krompirja in moke vsake vrste pri izdelovanju mila. Prestopke zoper to naredbo bodo kaznovala politične oblasti z denarnimi globami ali z zaporom. Politična oblast tudi lahko odtegne obrtno pravico. Naredba je stopila v veljavo s 1. aprilom.

Važno za čevljarje na deželi. Vojno-oskrbovalni urad avstrijskega vojnega ministrstva naznanja, da nakupuje na roko izdelane gorske čevlje. Taki čevlji se lahko za vojaštvo še nadalje izdelujejo. Čevljarje na deželi se poziva, naj sodelujejo pri izdelovanju takih čevljev za vojaštvo in naj naznanijo svoje ponudbe štajerski podružnici c. kr. vojno-oskrbovalnega urada v Gradcu, Sporgasse 29. Prekupei s čevlji so popolnoma izključeni. V poštev pridejo pri teh vojaških nabavah edino tisti čevlji, ki so izdelani na roko in odgovarjajo današnjim cenam usnja in se ponudijo za primerno sprejemljivo ceno. Čevljarske zadruge se opozarja, da naj izdelavo gorskih čevljev med svojimi člani primerno organizirajo in posameznike opozorijo na to, za čevljarsko obrt važno zadevo. Čevlji morajo biti z roko šiti, iz boljšega kravjega usnja, notranji podplati morajo biti nepremočljivi, zunanji pa iz najboljši tvarine. Robovi podplatov in pet morajo biti dobro okovani s širokimi žebli. Velikost čevljev naj bo št. 43 do 47. Poslano blago se takoj plača v gotovini, kakor hitro se je spoznalo, da so čevlji brez napak.

Steklo se podraži. Zveza avstrijskih tovarnarjev stekla je sklenila, da radi povišanja cen surovin poviša ceno za vse steklene izdelke za 10 odstotkov.

Spirit se zopet podražil. Družba avstrijskih tovarnarjev špirta je z novim letom 1915 podražila špirit za 10%. Sedaj je družba špirit znova podražila za 20 K pri hl.

Rafijevo ličje za cepljenje in privezovanje trtnega mladja je skoro popolnoma pošlo, ker se vsled vojne ne more uvažati, tudi podražilo se je tako, da stane 1 kg že do 2 K 50 v. Pri cepljenju se prav lahko pogreša rafija, ker z debelim bombažem vezemo skoraj še lažje in bolje.

Gosto ozimno je treba prebrnati. Ozimna, ki je bila posejana jeseni bolj zgodaj in v dobro zemljo, je hitro zelo gosta. Tako ozimno, posebno rž in pšenico je treba sedaj z brano malo prevlačiti. Vzeti se mora brana, ki ima krajše zobe. Branati se sme le tedaj, če je njiva suha. Čas za brananje je do srede aprila. Brananje ječmena se ne priporoča.

Vsem prejemnikom modre galice, perocida in žvepla. Na podlagi izjemnega tarifa 12 b lokalnega tarifa c. kr. državnih železnic in dodatka Pos. 46 lokalnega tarifa c. kr. priv. južne železnice lahko prosijo, kakor piše „Kmetovalec“, prejemniki modre galice in žvepla pri ravnateljstvu c. kr. državnih železnic v Trstu, ali (če se nahajajo prejemniki ob postajah južne železnice) pri ravnateljstvu c. kr. priv. južne železnice na Dunaju (K. k. priv. Südbahn-Gesellschaft, Kommerzielle Direktion, Wien) za povračilo polovice plačane voznine. Ravno tako lahko prosijo prejemniki perocida na podlagi objav v št. 11 naredbenega lista za železnice in paroplovstvo z dne 30. januarja 1915 pod tekočo št. 151, stran 177, pri ravnateljstvu c. kr. državnih železnic v Trstu za 50-odstotno povračilo voznine; tudi c. kr. priv. južna železnica je dovolila enako reklamacijo na podlagi objav v št. 23 naredbenega lista za železnice in paroplovstvo z dne 27. februarja 1915 pod tekočo št. 171. Prošnjam je priložiti vozni list. Na notranji strani voznega lista se mora nahajati kratko, potrjeno bližnje podružnice c. kr. kmetijske družbe naslednje vsebine:

„Podpisana podružnica c. kr. kmetijske družbe potrjuje s tem, da se je vsa na sprednji strani tega voznega lista navedena množina modre galice (žvepla, perocida) porabila izključno le v pokončevanje peronospor.“

Koder ni podružnice, lahko to potrdi tudi kakor drugo kmetijsko društvo, županstvo, kakor krajni zastop ali odbor. Prošnje naj bodo po možnosti kratke, in naj se glase približno tako-le:

Ravnateljstvu c. kr. drž. železnice

v Trstu.

Podpisani prosim na podlagi izjemnega tarifa 12 b lokalnega tarifa c. kr. državnih železnic za povračilo 50 odstotkov voznine od pošiljave modre galice z dne, za katero sem plačal

K celotne voznine.

Prilagam tozadevni vozni list, iz katerega je tudi razvidno, da se je porabila vsa prejeta množina izključno le v pokončevanje peronospor.

V dne

Podpis.

Prošnje je vložiti od prejemnikov pošiljatev samih, in sicer najkasneje tri mesece po poteku koledarskega leta, v katerem se je prejem izvršil. Vinogradniki naj se teh navedenih ugodnosti poslužijo v polni meri, ker utegnejo tako dobiti nazaj vsaj del ogromnih stroškov, ki jih itak komaj zmagaujejo.

Kako se pripravi perocid za škropljenje proti peronospori? Radi pomanjkanja bakrene galice bomo letos navezani škropiti vinograde z drugimi sredstvi. Pred vsem se priporoča perocid. Pripravljanje perocidove zmesi je približno enako, kakor priprava znane modre galice. Perocid se nekoliko težje topi v vodi, kakor modra galica. Zato ga moramo dejati že raztapljati na predvečer tistega dne, ko mislimo škropiti. Stehtano množino perocida (n. pr. 3 kg na 100 l vode) vsujemo v platneno vrečko in jo obešeno položimo v posodo z vodo. Med raztapljanjem je treba to vrečko večkrat potresti. Ne smemo pa vsebine stiskati z rokami, sicer se sprime v kepe in se še težje raztopi. K perocidovi raztopnini vzamemo sveže ugašeno apno v prahu, ki se dobi, ako živo apno polagoma škropimo z vodo, dokler ne razpade v prah. Za vsak kilogram v 100 l vode raztopljenega perocida vzamemo 27% dkg ugašenega apna v prahu. Na 2 kg perocida pride tedaj 55 dkg in na 3 kg 82% dkg apna. Natančno odtehtano apno se s par žlicami vode zamesi v gost močnik in sicer na dnu tiste posode, kjer nameravamo imeti perocidovo raztopnino pripravljeno za škropljenje. Ko smo tako pripravili še tudi apno, vlijemo polagoma perocidovo raztopnino v tisto posodo, kjer imamo apno in s kako palico mešamo. Ko nazadnje še nekoliko časa mešamo, je raztopnina gotova za rabo. Na opisani način pripravljena raztopnina je potem uporabna mesece in mesece, ne da bi se kaj pokvarila. Navadno rabimo 3% perocidovo raztopnino (na 100 l vode 3 kg perocida); pa tudi z 2% so dosegli najboljše uspehe. Perocid je po 40 K 100 kg. Dobilo se ga bo pri c. kr. kmetijski družbi v Ljubljani, ali pa pri vaši kmetijski podružnici. C. kr. kmetijsko-kemično poskuševališče v Gorici je izdalo brošurico „Perocid, nov preparat za zatiranje trtne peronospor.“ To zanimivo brošurico dobite lahko — brezplačno.

Poštna pošiljatev za ujetnike v Rusiji. Dovoljeno je pošiljati avstrijskim vojakom, ki se nahajajo v ruskem ujetništvu, poštno zaboje in sicer le čez Rumunijo. Težja posamezne poštna pošiljatev ne sme pa znašati več kakor 5 kg. Za poštna pošiljatev avstrijskim vojakom v ruskem ujetništvu ne prevzame poštna uprava nobene odgovornosti.

Promet s poštnimi nakaznicami z Italijo. Promet s poštnimi nakaznicami med Avstrijo in Italijo, ki je bil, kakor smo pred kratkem poročali, zaradi sleparstev ustavljen, bo v najbližjem času zopet dovoljen. Poštna uprava bo potrebno ukrenila, da bodo v bodoče onemogočene vse tozadevne sleparske spekulacije.

Goska za 60 K. V Sarajevu je bila na perutninskem sejmu v soboto, dne 27. marca, prodana goska, ki je tehtala 12 kilogramov. Kupec je plačal za njo 60 K.

Bogat sardelni lov. Na ribjem trgu v Reki je vsak dan izredno veliko rib, večinoma malih sardel, ki so po 24 do 32 v 1 kg. Preteklo soboto so bile

sardelice celo po 8 v 1 kg. To je prava sreča za široke ljudske mase, ki si lahko do sita privoščijo priljubljeno hrano. Rečanke pravijo: Dokler imamo ribe, se ne bojimo lakote!

Mesec april bo po stoletnem koledarju jako neugoden. Od 1. do 5. dež in hladno vreme, od 6. do 10. toplo, 11. silen dež, od 12. do 16. spremenljivo, od 16. do 18. mrzlo, od 19. do 22. lepo, zadnji teden povečini deževen.

Velika železniška nesreča na Zg. Štajerskem. Po noči od nedelje na ponedeljek, dne 29. marca se je ob 1/1. uri zjutraj med postajama Admont in Frauenberg na Gornjem Štajerskem pripetila velika železniška nesreča. Lokomotiva se je preklenila čez visoki nasip. Vlakovodja Pirker in kurjač Strallegger sta mrtva, od potnikov ni nihče ranjen.

Galiških beguncev je na Štajerskem sedaj krog 30.000; od teh je 14.000 ljudi v znanem begunskem taborišču pri Lipnici.

Kolera na Ogrskem. Od 8. do 14. marca se je na Ogrskem pojavilo 7 slučajev azijske kolere. Pet oseb je umrlo. Med bolniki je bilo 6 domačinov in en ruski ujetnik.

Smrt stoletne starke v Zagrebu. Dne 27. marca so v Zagrebu pokopali najstarejšo ženo v mestu, Katarino Matis. Rojena je bila 15. februarja 1815, torej stara nad 100 let. Bila je vdova zagrebskega lekarnarja Matisa, ki je za časa madžarske revolucije leta 1848 šel s hrvatskimi četami na bojišče ter v boju slavno padel.

Maribor. Draginja postaja dan za dnevom občutnejša. Poleg visokih cen moke imamo v Mariboru tudi že neprimerno visoke cene mesa. Mesarji, ki so mnenja, da cene mesa ne bodo šle več kvišku, se motijo. Z njimi vred pa se moti tudi občinstvo. Dne 27. marca je n. pr. stal kilogram boljšega mesa (prsa) že 5 K, Danes je vsak mesar prisiljen iti s cenami kvišku, ker so cene govedi v primeri s cenami pred vojsko naravnost neprimerne. Poleg tega pa mora mesar še biti pravzaprav vesel, ako na trgu sploh dobi kako živinčje, ker večino živine navadno pokupi ali rekvirira vojaški erar.

Maribor. V bolnišnici deželno-brambovske vojašnice je v sredo zjutraj umrl Simon Kvas, novinec 26. deželno-brambovskega polka. Podlegel je težki bolezni.

Maribor. Umrla je Apolonija Kocbek, doma od Sv. Antona v Slov. gor. Rajna je bila dolga leta priklenjena na bolniško postelj. Bila je do zadnjega potrpežljivo udana v svojo usodo. Na zadnji poti na pokopališče v Pobrežju so jo spremljale Marijine družabnice in precej občinstva. N. p. v m.!

Maribor. V soboto, dne 27. marca, se je preko Pragerskega pripeljalo v Maribor z bolniškim vlakom 150 ranjencev z Karpatov. Med ranjenci je bilo 30 težko poškodovanih, katerim so odrezali noge ali roke. Tudi 10 ranjenih Rusov je bilo zraven.

Maribor. V ruskem ujetništvu se nahaja nadporočnik-zrakoplovec Anton Morocutti, sin vpokojene višjesodnega svetnika Morocuttija v Mariboru. — Dne 1. februarja je Morocutti odplul z zrakoplovom iz Przemysla. Na poletu se mu je pokvaril stroj in se je moral spustiti v sredini sovražnih čet na zemljo. Ko je Morocutti s tovarišem Wanekom sežgal ta zrakoplov, se mu je posrečilo, da se je celih 22 dni izogibal pred sovražnikom. Ko sta Wanek in Morocutti skušala priti k našim četam, so ju Rusi ujeli in odpeljali v ujetništvo. Od tam je sedaj Morocutti pisal svojemu očetu.

Maribor. Pekovski mojster Duma na Tegetthofovi cesti, ki je bil pridelen vojaškim pekarnam na bojišču, je umrl na tifusu. Najpoprej je bil na Ogrskem, potem je prišel v Slavonijo, kjer je meseca januarja podlegel kužni bolezni.

Maribor. Zdravnik dr. Fridrich je bil pred nekaterimi dnevi vpoklican kot vojaški zdravnik v Bukovino. Dr. Fridrich je bil od začetka vojske zdravnik v mariborski vojaški bolnišnici.

Studenci pri Mariboru. V naši občini so nastale razne kužne bolezni. V raznih hišah se je pojavil legar, škrlatica, otrpnjenje tilnika, davica i. t. d.

Fram. Kmečka hranilnica in posojilnica v Framu je imela na Cvetno nedeljo občni zbor, ki je pokazal lepe uspehe. Prometa je imela lani 176.000 K, udov 118, čistega dobička 2000 Kl odvišnega denarja 13.000 K.

*** Sv. Lovrene na Drav. polju.** Od prve polovice novembra ni bilo glasu o našem organistu Iv. Pišlar. Zdaj je častital g. župniku in želel vesele velikonočne praznike iz mesta Išim, gubernija Tobolskaja v Sibiriji. Piše, da je po hudi bolezni zdaj zopet zdrav. — Iz ruskega ujetništva se je tudi oglasil naš rojak jurist g. Franc Rodošek, rez. poročnik; ujet je bil decembra, je zdrav in živi v mestu Murom Vladilyskaja vzhodno od Moskve s 12.874 prebivalci, kjer je tudi realna in ženska gimnazija. Mesto slovi po svoji žitni trgovini in tvornicami za tkanine. — Stava barak za ruske ujetnike napreduje. Zaposlenih je krog 300 delavcev, tudi takih iz Gor. Avstrijskega, Koroške in Kranjske. Barake za moštvo, ki bo strajalo, so že skoro gotove. Prvotno se je mislilo postaviti 108 barak, zdaj se jih misli do 300 za do 70.000 ujetnikov.

Ponikva ob južni železnici. Z noči od 20. na 21. marca so uzmoviči vlomili v trgovino g. A. Ošlaka sredi vasi, tik Slomškovega oreha. Odnegli so raznovrstnega blaga in denarja za 330 K. Ker je bila prodajalna zjutraj v prvem svitu že napoln odprta, a brez luči in brez zaposlencev, je mimoidoči občinski sluga A. Petek Ošlakove uslužbenke poklical iz postelje in vprašal, zakaj so vrata v trgovino napoln odprta. Ošlakovi uslužbenki so na poškodovanih ključavnicah in na razmetanem blagu v prodajalni takoj spoznali, da so imeli čez noč na nedeljo v prodajalni nepoklicane goste. Poklicana c. kr. orožnika orožniške postaje na Ponikvi, g. nadstražnik Andrej Gril in g. nadstražnik Alojz j. Muršič sta hitro vse potrebno ukrenila, da se tatje izsledijo. In glej ga spaka! Okoli 10. ure dopoldne, ko so ljudje v cerkev in iz cerkve prihajali, je g. Muršič že pritiral iz pet do šest kilometrov oddaljene postaje Grobelno dva, okoli dvajset let stara uzmoviča z ukradenim blagom Orožništvu, posebno pa c. kr. nadstražniku, je občinstvo čestitalo. Drzna uzmoviča pa bosta za tatvino prejela svoje plačilo pri c. kr. vojnem sodišču v Gradcu.

Dobrna. Hotel „Union“ na Dobrni je prevzela tukajšnja trgovka gospa Pavla Zagažen.

Gornjigrad. V Bočni pri Gornjemgradu je bil na pretečeno cvetno soboto zvečer že drugi požar, katerega je zanetila zopet zločinska roka. Začelo je goreti v kozolcu posestnika in gostilničarja g. Anton Žmavca. Domači požarni brambor se je pod spretnim vodstvom njenega načelnika g. Josipa Stiglic posrečilo, ogenj naglo omejiti. Pogorel je sicer kozolec do tal, a ohranila so se vsa sosednja poslopja, ki stoje samo 2 do 5 m od pogorišča. Vse je delalo s podvojnimi močmi, da se je ukrotila grozeča nevarnost. — Priznanje zaslužita za svojo naglo pripravljenost obe sosednji gasilni društvi: iz Smartna ob Dreti in gornjegrajska. Hvala iskrena!

Št. Janž na Vinski gori. Že skoraj štiri leta so minula, kar smo imeli pri nas občinske volitve. Naša stranka je zmagala sijajno na celi črti, a nasprotniki so vložili priziv in volitve so bile razveljavljene. Vršila se je nova volitev, naša zmaga je bila še sijajnejša, toda nasprotniki še niso mirovali. Vendar pa je bila zadnja volitev potrjena in priziv nasprotnikov odklonjen in tako smo imeli v četrtek dne 18. marca volitev župana. Bil je izvoljen enoglasno vrl posestnik Marko Kroflič, katerega čaka sedaj težavna naloga, da naredi v občini red. Hvala Bogu, da imamo sedaj v občini mir, kajti razen nekaterih nemirnežev, za katere se pa nihče ne zmeni, so vsi na naši strani. Bog daj, da bi zavlada skoraj v celi občini en duh, namreč duh miru in ljubezni do bližnjega. Novoizvoljenemu županu pa želimo vsi iz srca, da bi dolgo, dolgo let deloval na tem mestu v prid in blagor cele občine.

Zgodovinskemu društvu v Mariboru sta darovali po 10 K posojilnici v Makolah in v Vojniku. Iskrena hvala tem in v v spodbudo drugim!

* „**Novi majnik.**“ Tako se imenujejo nove šmarnice za leto 1915. Spisal jih je pred. g. Pankracij Gregor, župnik pri Sv. Venčesu na Štajerskem. Knjiga obsega 32 krasnih premišljevanj za mesec maj o Mariji, Kraljici src. Posebno lepa, zanimiva in čisto nova boča za Marijine častilce premišljevanja o Mariji, Kraljici zmag, kjer g. pisatelj opisuje grozne boje pekla in antikrista zoper sv. Cerkev in Marijino kraljestvo pred koncem sveta ter končno zmago Marijino nad vsemi sovražniki. Po premišljevanjih še sledijo mašne, spovedne in obhajilne molitve ter raznovrstne molitve k materi božji in za popoldansko službo božjo. Te šmarnice so torej pravzaprav popoln molitvenik. Stanejo na v platno vezane z rdečo obrezo 1 K 60 v., po pošti 10 vinarjev več. Naročajo se v tiskarni sv. Cirila v Mariboru. Najmanj dela in stroškov je, ako se pošlje znesek 1 K 70 v po nakaznici naprej.

* **Naročajte srečke Slovenske Straže!** Srečka stane samo 1 K. Vrednost dobitkov 20.000 K. Srečke se dobijo v trafikah in trgovinah. — Ne zabite naše domovine!

* **Blagoslovljene velikonočne praznike** želimo vsem prijateljem in naročnikom. Vstali Kristus naj prinese človeštvu zopet mirne čase!

Zadnja poročila došla v petek dne 2. aprila.

Najnovejše avstrijsko uradno poročilo.

Dunaj, 1. aprila.

Avstrijski generalni štab uradno razglasa:

Severno bojišče.

V Izhodnih Beskidih (dukliansko ozemlje) je sovražnik v dolini reke Laborec poskusil več ponočnih napadov, ki pa so bili odbiti.

V prostoru med lupkovim sedlom in Užokom se vršijo boji za številne višinske važne postojanke.

Na fronti v južno-izhodni Galiciji ni bilo posebnih dogodkov.

Pri mestu Inovlodz ob Pilici (izhodno od mesta Tomašov) na Rusko-Poljskem so moč-

ni ruski oddelki v zgodnjih jutranjih urah napadli naše čete. Naši so pustili Ruse, da so prodrli do trdnih ovir (žičnatih ograj itd.), potem pa so jih vrgli pod velikimi izgubami nazaj.

Južno bojišče.

Na južnem bojišču nobene spremembe. Srbi so dne 31. marca popoldne obstrlejevali našo odprto mesto Oršova; naši pa so kot odgovor nato bombardirali Beograd.

Deset milijonov vojne kontribucije Przemyslu.

Rusi so naložili guberniji Przemysl 10.000.000 rubljev vojne kontribucije. (V mirnem času je veljal 1 rubelj v Avstriji 2 K 53 v, sedaj pa se računi pri nas rubelj samo po 1 K 82 v.) Po Veliki noči bo gubernija Przemysl razdeljena v šest okrajev. Przemysl z okolico je četrta ruska gubernija v Galiciji.

96.000 Rusov ujeli

Kakor razglasa avstrijski generalni štab dne 31. marca, so naše čete meseca marca skupno ujele 183 ruskih častnikov in 39.942 mož. Nemci pa so med tem časom ujeli 35.860 Rusov.

Obleganje Osovic.

Pariz, 1. aprila.

Listu „Daily Mail“ se o obleganju trdnjave Osovice poroča: Nemci oblegajo rusko trdnjavo Osovice že 36 dni. Trdnjavo obstrlejuje o vsak dan. Število ranjencev v mestu je veliko. Življenje v oblegani trdnjavi je kljub obleganju kakor po navadi.

Naši zrakoplovi nad Cetinjem.

Berolin, 1. aprila.

Dne 31. marca so vrgli naši zrakoplovi več bomb na mesto Cetinje, osobito na grad črnogorskega kralja Nikite. Bombe so grad močno poškodovale.

Odločitev se bliža?

Da se na zapadnem bojišču bliža odločitev, smo že tolikokrat slišali, da takim poročilom ne verjamemo več. Vendar objavljamo, kar drugi pšejo. Poročevalec londonske „Times“ polkovnik Rempington je mnenja, da bodo Nemci na zapadnem bojišču začeli kmalu napadalno postopati. Ni izključeno, da se bo Nemcem posrečilo predreti francosko-angleško bojno črto med Oise in Arras v smeri proti Amiensu. Nemci merijo na mesto Calais, ki bi jim bilo mnogo važnejše oporišče za podmorsko brodoge nego Ostende in Zeebrugge.

Rumunija brezpogojno nepristranska.

Kodanj, 1. aprila.

Rumunski poslanik v Londonu, ki se je vrnil s svojega potovanja iz Bukarešte, se je izjavil napram zastopniku angleškega lista „Morningpost“, da bo ostala Rumunija tudi v bodoče brezpogojno nepristranska in da bo vsa trajala pri tem, da se glede posestne gastanja na Balkanu ničesar ne izpremeni.

Venizelos proti sedanji grški vladi.

Bivši ministrski predsednik Venizelos se je nedoma vrnil v Atene ter začel nastopati proti sedanjemu vladnemu sistemu, ki odklanja aktivno sodelstvo pri akeijah tropsorazuma. V ponedeljek, dne 29. marca, zvečer je povabil svoje pristaše v svoje stanovanje ter imel nanje nagovor, v katerem je rekel med drugim: Presenečen sem radi priprav, ki jih je ukrenila policija ob mojem povratku v Atene. Ali sem hudodelec, ali mož, ki je pet let vladal Grško in ki bo morla že jutri zopet imeti državno krmilo v rokah?! Ako bi bil hotel, bi se bil lahko že zdavnaj dal proglasiti za diktatorja. Vprašam, ali še nadalje varujem taktnost, dočim drugi postopajo baš nasprotno. Protestiram odločno proti komunikeju sedanje vlade. Med vrstami namigava ta komunike, da sem jaz hotel odstraniti gotove nevarnosti, ki groze državi, in dati gotove kompenzacije. Izjavljam: Nihče ni prošil Grške za teritorialne kompenzacije, trojni sporazum je samo želel, naj Grška ne vztraja na stališču, da bi dosledno odklanjala vsako teritorialno koncesijo napram Srbiji in Bolgariji. Z eno divizijo in z vojno mornarico, ki sem jo hotel dati na razpolago trojnemu sporazumu, sem nameraval samo povečati posest Grške. Pravijo: Ako bi se naše brodoge udeležilo akcije proti Dardanelam, bi lahko dames objokovali izgubo marsikateri ladje. Jaz pa pravim: Država ne troši vsako leto 30 milijonov drahem samo v to, da bi se teh ladij ne moglo rabiti.

Ranjeni, padli in ujeti.

Pešpolk štev. 47:

Moštvo:

Priimenih brez označbe ali mrtvih, ali ujet, se gre za ranjence.

Körbler Jožef, nadomestni rezervist; Koren Janez, štabni narednik v rezervi; Koser Stefan, nadomestni rezervist; Köstenbauer Franc, četovodja, mrtvih; Kocbek Ljudovik, pešec v rez.; Kozuh Janez, frajtar, mrtvih; Kraner Jožef, rezervist, mrtvih; Kraser Avgust, rezervist; Kren Avgustin, nadomestni rezervist; Krois Matija, nadomestni rezervist; Krovačin Jožef, rezervist; Labes Adolf, nadomestni rezervist; Lakner Jožef, nadomestni rezervist; Ladler Franc, pešec v rezervi, iz Radgone mrtvih; Lamprecht Ernest, pešec v rezervi; Lascak Edvard, pešec v rezervi; Lašat Jožef, nadomestni rezervist, mrtvih; Leber Franc, štabni narednik v rezervi, mrtvih; Leitgeb Janez, titul. korporal; Lenz Janez, nadomestni rezervist; Lepenik Franc, pešec v rezervi; List Jožef, nadomestni rezervist; Lotner Jos., frajtar; Lorenčič Mihael, nadomestni rezervist; Lukas Anton, nadomestni rezervist; Lukas Jožef, četovodja v rezervi, mrtvih; Luttenberger Franc, nadomestni rezervist;

Maček Janez II, pešec; Macher Janez, nadomestni rezervist; Mader Franc, nadomestni rezervist; Maier Franc, titularni frajtar; Maier Franc, četovodja v rezervi; Mam Franc, pešec v rezervi; Mandl Jožef, pešec v rezervi; Matzer Avgustin, pešec v rezervi; Mayer Anton, pešec v rezervi, titularni frajtar; Mayer Bogomir, pešec; Mechia Ernest, nadomestni rezervist; Melcher Avgustin, pešec; Mesarič Franc, pešec; Miks Peter, pešec; Moder Franc, nadomestni rezervist; Mohorič Anton, nadomestni rezervist; Moritsch Martin, nadomestni rezervist; K. Mörth, pešec v rezervi, mrtvih; Motalu Mihael, pešec v rezervi; Muhri Alojzij, pešec v rezervi; Muršec Rudolf, pešec iz marib. okolice, mrtvih; Muskardin Anton, nadomestni rezervist; Jožef Muster, titularni frajtar; Muster Valentin, nadomestni rezervist;

Nerat Franc, pešec v rezervi; Neumeister Alojzij, pešec v rezervi; Neuwirth Jožef, nadomestni rezervist;

Obenaus Janez, nadomestni rezervist; Obenaus Karl, pešec v rezervi; Ogrizek Janez, stotnijski trobentač v rezervi, iz Zableka, mrtvih; Otter Franc, titularni frajtar; Ozimič Jakob, nadomestni rezervist;

Pain Janez, pešec v rezervi; Panzera Franc, pešec v rezervi, mrtvih; Pausch Jožef, pešec v rezervi; Penitz Albert, pešec v rezervi; Perko Jožef, titularni frajtar; Pernat Anton, pešec v rezervi; Petek Maksimilijan, pešec v rezervi; Peyerl Leopold, korporal v rezervi, mrtvih; Pfeifer Roman, pešec v rezervi; Pfingstl Ferdinand, pešec v rezervi; Pichler Franc, pešec v rezervi, mrtvih; Pichler Henrik, nadomestni rezervist; Pin Janez, nadomestni rezervist; Platzer Leopold, četovodja v rezervi; Pliberšek Janez, pešec v rezervi; Pliberšek Peter, pešec v rezervi; Pock Peter, pešec v rezervi; Podbrsec Jožef, nadomestni rezervist; Polhammer Anton, nadomestni rezervist; Pölz Ant., pešec v rezervi; Polc Henrik, titularni korporal iz Sodnevesi, mrtvih; Pölzl Jožef, korporal v rezervi; Pranger Benedikt, nadomestni rezervist; Prassl Janez, nadomestni rezervist; Pratter Vinko, stotnijski trobentač v rezervi; Presel Kvidon, pešec, mrtvih; Pristavnik Anton, pešec v rezervi; Promitzer Jožef, nadomestni rezervist; Prückler Jakob, titularni frajtar; Pucher Ant., titularni korporal; Puchleitner Florijan, titularni frajtar; Puklič Jakob, pešec v rezervi; Pungartnik Konrad, titularni četovodja; Puntigam Friderik, nadomestni rezervist iz Radgone, mrtvih; Pušec Peter, nadomestni rezervist;

Rabel Franc, nadomestni rezervist, mrtvih; Rachol Ant., nadomestni rezervist; Raffler Anton, nadomestni rezervist, mrtvih; Raffler Jožef, nadomestni rezervist; Rauch Franc I, korporal v rezervi; Rauch Janez, korporal v rezervi; Rauch Mih., titularni frajtar; Rečnik Franc, pešec v rezervi; Reicher Franc, pešec v rezervi; Reininger Franc, nadomestni rezervist; Renko Anton, titularni četovodja v rezervi; Repnik Franc, nadomestni rezervist; Resch Franc, nadomestni rezervist; Resch Jožef, tit. frajtar; Resch Simon, pešec v rezervi; Rindler Karol, korporal v rezervi; Robert Avgustin, pešec v rezervi; Ronegg Danijel, nadomestni rezervist; Rossmann Janez, nadomestni rezervist; Rovis Anton, nadomestni rezervist; Rumpler Franc, nadomestni rezervist; Rumpf Friderik, pešec, mrtvih;

Sauer Janez, rezervist, mrtvih; Sauer Janez, korporal v rezervi; Schandl Jožef, nadomestni rezervist; Schellaufl Alojzij, stotnijski tambur v rezervi; Scherr Anton, titularni frajtar; Schibrat Janez, nadomestni rezervist; Schicker Jožef, nadomestni rezervist; Schlamberger Janez, pešec v rezervi, doma iz Bohove, mrtvih; Schleich Mihael, pešec v rezervi; Schnabl Ernst, pešec v rezervi; Schnalzer Franc, nadomestni rezervist; Viktor Schneeberger, pešec v rezervi; Schrumpl Anton, pešec v rezervi, mrtvih; Schummer Ernest, pešec; Schwarz Florijan, korporal v rezervi; Schwarz Jakob, pešec v rezervi, iz Maribora, mrt.; Schweigler Jožef, stotnijski trobentač v rezervi; Scomersich Jožef, nadomestni rezervist; Sedenič Janez, nadomestni rezervist; Sailer Janez, pešec v rezervi; Senekovič Janez, pešec v rezervi; Seršič Marijan, nadomestni rezervist; Simonč Franc, nadomestni rezervist; Sinine Franc, nadomestni rezervist iz Maribora, mrtvih; Sirk Anton, nadomestni rezervist; Sirk Janez, nadomestni rezervist; Skerbiš Matevž, pešec; Smogavec Anton, pešec v rezervi; Standeker Karol, pešec v rezervi; Stani Janez, nadomestni rezervist; Stegne Ignacij, titularni frajtar; Steinberger Julij, enoletni prostovoljec, titularni korporal; Steiner Jožef, titularni frajtar; Stessl Franc, titularni frajtar; Strmšek Peter, nadomestni rezervist; Strohmaier Jožef, frajtar; Suppan Janez, pešec v rezervi;

Tackner Alojzij, četovodja v rezervi; Tackern Rihard F., pešec v rezervi; Tanetti Jakob, nadomestni rezervist; Tegel G., titularni četovodja iz Radgone, mrtvih; Temel Franc, nadomestni rezervist; Teschl Janez, nadomestni rezervist; Treidler Martin, pešec v rezervi; Tremel Maksimilijan, pešec v rezervi; F. Trepp, pešec v rezervi; Trstenjak Matija, pešec;

Valenčak Henrik, pešec v rezervi; Verbek Jernej, pešec v rezervi; Vidan Janez, nadomestni rezervist; Visočnik Jakob, nadomestni rezervist; Vollmaier Ljudovik, pešec; Vollmaier Aleksander, nadomestni rezervist iz Selnice ob Dravi, mrtvih;

Wagner Franc, pešec v rezervi; Weber Franc, titularni frajtar; Weiler Friderik, titularni frajtar; Weiss Franc, titularni frajtar, mrtvih; Weiss Alojzij, nadomestni rezervist, mrtvih; Werther Roman, pešec v rezervi; Wieser Avgustin, nadomestni rezervist; Wieser Matija, titularni četovodja; Windisch Franc, nadomestni rezervist; Winkler Alojzij, pešec v rezervi; Witzman Janez, nadomestni rezervist; Wohlgemuth Franc, nadomestni rezervist; Worm Hugon, pešec v rezervi; Wraber Anton, nadomestni rezervist; Wruss Anton, tit. četovodja;

Zach Jožef, pešec v rezervi; Zanin Janez, nadomestni rezervist; Zeil Alojzij, nadomestni rezervist; Zemljčič Rudolf, nadomestni rezervist; Zenz Karol, nadomestni rezervist; Zizlic J., korporal v rezervi; Zindarko Jakob, pešec; Zoff Valentin, nadomestni rezervist; Zöhrer Franc, pešec v rezervi; Zotter Janez, pešec v rezervi, mrtvih.

Pešpolk štev. 87:

Kosi Anton, pešec, ranjen.

Pešpolk štev. 17:

Stepišnik Peter, nadomestni rezervist, Slovenjgradec, v raskem ujetništvu v mestu Bogučar.

Pešpolk štev. 27:

Sket Mihael, iz Maribora, ranjen in ujet.

Lovski bataljon štev. 7:

Brilej Martin, lovec, okolič Celja, mrtvih; Oprešni Fr., lovec, Brežice, mrtvih.

URE
Točna postrežba

Velika zaloga ur, dragocenosti, srebrnine in opritih peči po vsaki cenli.

Tudi na obroke. - Ilustr. cenik zastoj. - Gramofoni 20-200 K

Niklasta remont-ura	K 8-50
Pristna srebrna ura	K 7-—
Original omega ura	K 24-—
Kuhinjska ura	K 10-—
Budilka niklasta	K 8-—
Poročni prstani	K 2-—
Srebrne verižice	K 2-—

Večletno jamstvo.

Nasl. Dietinger
Theod. Fehrenbach
urar in očalar
MARIBOR, Gosposka ul. 26
Kupujem zlatino in srebro.

Sedlarska obrt

v večjem kraju na Sp. Štajerskem, dobro upe-
ljana, se radi družinskih
razmer pod ugodnimi
pogoji odda. Vpraša se
v upravnistvu »Straže«.

Naročajte in
razširjajte
„Stražo“!

Učenec

se takoj sprejme v ti-
skarni sv. Cirila v Mari-
boru. — Zahteva se dva
razreda gimnazije realke
ali učiteljske, ali pa tri
razrede meščanske šole.

Orkestrion za godbo
se zaradi opustitve obrti proda zelo poceni. Tržaška
cesta štev. 36, Maribor.

Velika svota denarja
se zamore naključiti vsakomur, ki postane naš naročnik. —
Brezplačna po pošti pošilja:
Srečkovno zastopstvo 14, Ljubljana.

POZOR!

Ker je sedaj mnogo obitelj, katere pogrešajo
moške, kateri so bili poklicani pod orožje,
podpora pa zadostuje komaj za hrano, bo
mnogim zelo težko kupiti otrokom najpo-
trebnejšega perila in obleko za šolo. Da se
omili v teh revnih časih splošno bedo, se
je odločil trgovec

J. N. Šoštarčič .: Maribor,
Gosposka ulica 5, da bo za časa
vojne prodajal vse blago veliko ceneje, kakor
popreje. Kdor torej želi kupiti za majhen
denar dobro blago, naj se nemudoma oglasi
pri omenjenemu trgovcu. Vzorci in ceniki
se pošljejo zastoj.

POZOR!

STRAŽA in SL. GOSPODAR

se prodaja v naslednjih pro-
dajalnah in tobakarnah:

V Mariboru:

Prodajalna tiskarne sv. Cirila, Koroška
ulica št. 5.
Papirna prodajalna g. Pristernik, Teget-
thofova ulica.
Trafika na Glav. trgu (zraven rotovža).
» v Gosposki ul. (nasproti hotelu
nadvojvoda Ivan).
Trafika v Grajski ulici.
» » Tegetthofovi ulici (g. Žitko,
blizu glavnega kolodvora).
Trafika na Tržaški cesti (nasproti mag-
dalenski cerkvi).

V Slov. Bistrici:

Prodajalna g. Roze Pičl.

Ptuj:

Papirna trgovina g. J. N. Peteršič.

Celje:

Papirna trgovina Goričar & Leskošek.
Trafika v Narodnem Domu.

Sv. Jurij ob juž. žel.:

Trgovina g. Janko Artmana.

Sv. Jakob v Slov. gor.:

Trgovina g. Frid. Zinauer.

Sv. Trojica v Slov. gor.:

Trgovina g. Terezije Čauš.

Slov. Gradec:

Trgovina g. Bastjančič.

Sv. Vid pri Ptuj:

Mostninar g. Anton Kmetec.

Ljutomer:

Trgovina g. Alojzija Vrščič.

Brežice:

Trgovina g. Antona Umek.

Soštani

Trgovina g. Ane Topolnik.

Luče v Sav. dol.:

Posestnik g. Franc Dežman.

Vojnik:

Trgovina g. A. Brezovnik.

Celovec:

Trgovina g. J. Vajncarl, Velikovaška cesta 5.

Guštanj (Koroško):

Trgovina g. Vinko Brundula.

Verželj:

Trgovina gosp. Koroša.

Kozje:

Trgovina gospoda Druškoviča.

Opomba: Če kdo hoče prodajati naše
liste, naj naznani tiskarni sv. Cirila,
Maribor, Koroška cesta 5. — Proda-
jalci dobijo dalekosežni popust.

Brzojavni naslov: Cirilova
tiskarna Maribor

Trgovina tiskarne sv. Cirila
Maribor, v lastni hiši Koroška cesta št. 5

Čekovni račun c. kr. poštna
: hranilnica št. 25.010 :
interurban telefon št. 113

Priporoča svojo veliko za-
logo raznega papirja, pe-
resnikov, peres, škatlic za
peresnike, svinčnikov, ra-
dirk, kamenčkov, tablic,
črnih, zavitkov (barvanih in
belih, v vseh velikostih),
trgovskih knjig, noticov,
pismenega papirja v mapah
in škatljah, razglednic itd.
Svete podobe (male, velike
in stenske), razpela vseh
velikosti, molitveniki, mo-
leki, svetinje, škapulirji.
Štampilje za urade in dr.

OBLEKE

za ženske, moške in
otroke, kakor tudi krila,
vrhne jope, bluže, zim-
ske moške suknje in
raglane, se dobijo v
velikanski izbiri in po
najnižjih cenah v ve-
letrgovini

R. STERMECKI
V CELJU št. 301

— Pišite po cenik. —

Prva in največja delavnica za
cerkvena dela na slovenskem
jugu

K. Tratnik

špecialist v izdelovanju cerkvenega
orodja in posode

Maribor Pfarrhofg. 3

se priporočam prečastiti duhovščini za na-
ročila vsakovrstnih monštranc, kelihov,
lestencev, svečnikov itd. Staro cerkveno
orodje popravljam, pozlatim in posrebrim
v ognju. — Za vsako delo jamčim. —
Mnogo priznanih pisem na razpolago.

**Znano je,
da se kupi**

pri staroznani domači zanesljivi trgovini ne samo po ceni
ampak tudi prav dobro:

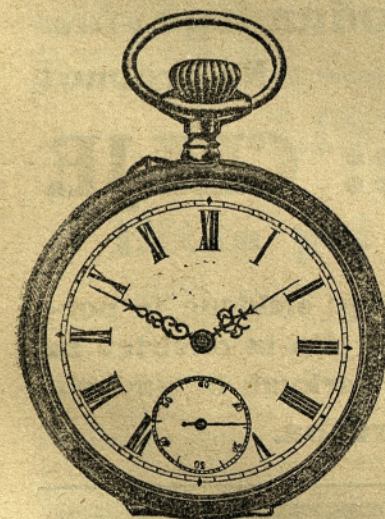
Sukneno blago (štori za moške in dečke).
Novomodno volno za ženske in dekleta,
Najnovjše perilno blago za obleke in bluže,
Platno belo in pisano za srajce in spodnje hlače,
Bago za postelje in rjuhe, brez šiva in matrace,
Srajce izgotovljene vseh velikosti za moške in ženske,
Predpasnikov velika izbira, za prati in iz črnega atlasa,
Zmiraj novosti robov iz svile in za prati, kakor vseh vrst
blaga za domačo uporabo, s čimer si pri veliki izbiri in pri nizkih
cenah tudi doma svoj nakup lahko dosežete po zelo ugodnih pre-
dnostih, zatorej pošljem na zahtevanje

ZASTONJ

vsakomur svojo bogato zbirko vzorcev na razpolago.

K. Worsche Maribor
Gosposka ul. D. (Herreng. D.)

Ure! Ure!
V veliki izbiri in po nizkih cenah.

Srebrne ure za fante od 7 K
Srebrne ure damske od 8 K
Srebrne verižice od K 2 40
Sreb. verižice damske K 3 60
Zlate damske ure od 26 K

Za vsako uro se jamčim!

Precizijske ure, Schaffhausen,
Zenith, Omega, Eterne

Očala: Za kratkovidne nova,
zbojšana stekla.

Franjo Bureš Maribor

urar, zlatomer in očalar,

Tegetthofova cesta 39. Prvi urar od glav. kolodvora.

Kupujem

seno, slamo, fižol, češplje in sploh vse poljske
pridelke po najvišjih cenah

Ant. Birkmaier

Maribor, Meljska cesta 29 (Mellingerstr.)

SIROLIN "Roche"

Prsne bolezni, oslovski kašelj, naduha, po influenci.

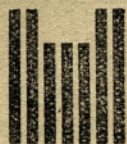
Kdo naj jemlje Sirolin?

1. Vsak, ki trpi na trajnem kašlju. Lažje je obvarovati se bolezni, nego jo zdraviti.
2. Osebe s kroničnim kašljem bronhijev, ki s Sirolinom ozdrave.
3. Vadušljivi, katerim Sirolin znatno olahča naduho.
4. Skrofuzni otroci, pri katerih učinkuje Sirolin z ugodnim vspehom na splošni počutek.

Se dobiva v vseh lekarnah d. k. u.

Spodnještaj. ljudska posojilnica v Mariboru r. z. z. n. z.

Hranilne vloge se sprejemajo od vsakega in se obrestujejo: navadno po 4 1/2 %, proti trimesečni odpovedi po 4 3/4 %. Obresti se pripisujejo h kapitalu 1. januarja in 1. julija vsakega leta. Hranilne knjižice se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se njih obrestovanje kaj prekinilo. Za nalaganje po pošti so poštne hranilne položnice (97.078) na razpolago. Rentni davek plača posojilnica sama.

Posojila se dajajo le članom in sicer: na vknjižbo proti pupilarni varnosti po 5 1/4 %, na vknjižbo sploh po 5 1/2 %, na vknjižbo in poročstvo po 5 3/4 % in na osebni kredit po 6 %. Nadalje izposojuje na zastavo vrednostnih papirjev. Dolgove pri drugih denarnih zavodih prevzame posojilnica v svojo last proti povrnitvi gotovih stroškov, ki pa nikdar ne presegajo 7 kron. Prošnje za vknjižbo dela posojilnica brezplačno, stranka plača le kolke.

Uradne ure so vsako sredo in četrtek od 9. do 12. ure dopoldne in vsako soboto od 8. do 12. ure dopoldne izven praznikov. V uradnih urah se sprejema in izplačuje denar.

Pojasnila se dajajo in prošnje prejemajo vsak delavnik od 8. do 12. ure dopoldne in od 2. do 5. ure popoldne. Posojilnica ima tudi na razpolago domače hranilne nabiralnike.

Stolna ulica št. 6 (med Glavnim trgom in stolno cerkvijo).

Razširjajte naš list „Straža“!

Tiskarna sv. Cirila v Mariboru

Koroška ulica 5. — V lastni hiši.

Opremljena s najboljšimi stroji, s lastnim električnim obratom, najnovejšimi tiskalnimi in čedalimi stroji, sprejema vsa v tiskarske stroke spadajoča dela kakor: časopise, knjige, brošure, stenske in druge koledarje.

Za vlož. kupniške arde: spovedne in misijonske listke s črtno, rdečo ali modro tiskano, gradno zavite s natpisom glave ter razne oznamne napise. Za glavne občinske, šolske in druge urade: uradne zavite, oznamila, napise, razpise, plačilne predpise, prejemne potrdila itd. Za obrtnike in trgovce: pisma, zavite, okrožnice, račune, opomine, menajice, cenike, dopisnice, naslovnice, letake in lepake s črtno in drugimi tiskanimi. Za posojilnice, zadrage in društva: pravila, napise, pristopnice in sprejemnice, letna poročila, računske knjigke, društvene snage, rabila k prireditvam in sejam, dnevnice sporode in druge.

Za krmarje in prireditelje: jedilnice, vabila na ples, ljudske veselice, tombole itd., plozno rač. vstopnice, različne napise itd. Za posameznike: vizitke, naslovnice, poročnice, pisma in čestitke v najlepši opravi. — Diplome za častne ade društva in častne občane v različnih oblikah in s modernimi okvirji po jako nizkih cenah.

Vsa naročila se izvršijo ceno in točno.

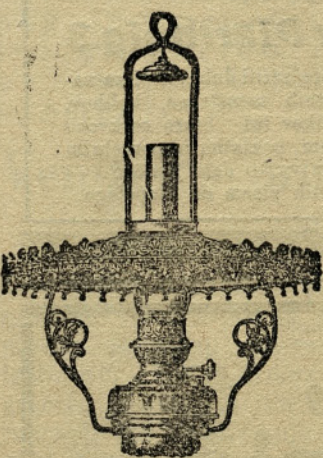
Pozor kmetovalci!

Preskrbite si pravočasno, posebno sedaj v vojskem času, jamčena, zanesljiva in kaljiva semena, n. pr.: domačo, nemško (Lucerna), kamnito deteljo, travo, peso rumeno in rdečo, sploh vsa poljska, kakor tudi vrtna in cvetlična semena od znane in odlikovane tvrdke Mauthner, ki se dobivajo pri domači tvrdki.

I. RAYNIKAR :: CELJE

Trgovina s specializiranim blagom, z barvami in deželnimi prideki ter zaloga vseh vrst mineralnih vod.

Solidna in točna postrežba.

Edina štajerska steklarska narodna trgovina. Na debelo! Na drobno!

FRANC STRUPI :: CELJE
Graška cesta

priporoča po najnižjih cenah svojo bogato zalogo steklene in porcelanaste posode, svetilk, ogledal, vsakovrstnih šip in okvirjev za podobe. — Prevzete vse steklarske del pri cerkvah in stavbah. Najsolidnejša in točna postrežba.

Ljudska hranilnica in posojilnica v Celju

registrovana zadruga z neom. zavezo

Obrestuje hranilne vloge po

4 1/2 %

od dneva vloge do dneva vzdiga.

Rentni davek plača posojilnica sama.

Daje posojilo

na vknjižbo, na osebni kredit in na zastavo vrednostnih listin pod zelo ugodnimi pogoji. Prošnje za vknjižbo dela posojilnica brezplačno, stranka plača le kolke.

Uradne ure

za stranke vsak delavnik od 9. do 12. ure dopoldne.

- Posojilnica daje tudi domače hranilnike, -

v lastni hiši (Hotel „Pri belem volu“) v Celju. Graška cesta 9. I. nadstr.